

Оила ва жамият

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Oila va jamiyat

20

сон

17 – 23

май,

2007 йил

ЭЛ ТАШВИШИ БИЛАН...

Тадбиркорлик —
давр талаби

Робияхон оиласидаги 3 ўғил 3 кизининг кенжаси бўлгани учун наиси Ойзик ая кизини узоқка ўқишига юборгиси келмади. Кизигина чеварлика ихолос кўйди. Киз боланинг бахтини берсин, дейишгани рост экан. Самарқанд кооператив институтида ташкил олаётган — қариндошларининг таърифича, "бамабуни", "кўйидан иш келадиган" йигит билан тақдир кўшилди. Иброҳим аканинг ўтқир билимли мутахассислиги ҳар қадамда ўзини намоён қилди. Дастрраб газ ташкилотида ишлаган йигит мустакиллик шарофати туфайли тадбиркорликка кўлурди. Унинг сабий ҳаракатлари билан "НИГ" масъулияти чекланган хамият дунёга келди. Иброҳим ака Нажимов бир неча йўналишда ишлаб чиқариш цехлари ташкил қилиб, 200—300 одамни иш билан таъминлади. Шу билан бирга Робияхоннинг қўнглидаги озуларини рўёбга чиқаришга ҳаракат қилди. Деновнинг содда, аммо меҳнаткаш қизи умр йўлдоши баравар меҳнат қилиб, 2 каватли бинони кўтариб олишиди. Юқорига да қаватда 50 чоғли чеварга мўлжалланган цехлар жойлаштирилди. Унинг ёнди

қизларга хизмат кўрсатадиган мўъжазгина дўкон ва буортмачилар учун чиройли қилиб безатилган салон ташкил қилинди. Пастки қаватда эса 40 нафар хотин-қизга тикиш-бичищдан сабоқ берадиган 6 ойлик ўқув курслари машғулотхоналари ва ошхона бунёд этилди...

Сурхондэр вилояти Денов туманида Робияхон Нажимова етакчилигига мазкур мажмуанинг шу таҳлиф иш бошлаганига ҳам ҳаш-лаш дегунча, мана 4 йил бўйиди. Шу йиллар мобайнида ушбу даргоҳдан юзлаб чеварлар учирма бўлди, диплом олиб, мустакил иш бошладилар. Хоҳловчилар эса Робияхоннинг цехида ишда қолиб, ўзларини ҳам моддий, ҳам маънавий томондан тиқлаб олишиди. Раҳбардан меҳнаткашликни, ҳокисорликни ва одампарварликни ўрганишиди.

Робияхон қизлар ўртасида мөхирлик бўйича танловлар ўтказиб, голибларга қимматча бошсовалар ва севимили санъаткорларнинг концертларига чипталар ҳам тақдим қилиди. У саҳоватпешалиқда ҳам турмуш ўртоғига ҳамкадам. Кам таъминланган оиласидага қўлидан келганча ҳам моддий, ҳам маънавий қўмак беради. Иброҳим ака билан тадбиркорликда «Кўрлар жами-

яти» аъзоларининг кам-кўстини бутлашга, тадбирлари, тўйларини ўтказиша қамишдан бел боғлаб хизмат қилишади.

- Яна бир орзум... - дейди жилмайиб Робияхон, - туманимизда болалар учун боғча очиш... Шунингдек, қандолатчилик цехи ҳам ташкил қиласак 100-150 нафар опа-сингилларимиз учун ишчи ўринлари яратиларди.

Фарзандларингиз хам сизларга камарбастами?

- Уч кизимиз хам ҳунарманд, чевар. Ўглимиз Абдулаҳад — архитекторлик олийгоҳини туттаган. У Туркия, Миср, Хитой ва Антalia давлатларига бориб, уларнинг иқтисодини, архитектурасини ва ишбормонларининг тажрибасини ўрганиб, шаҳримизда янгиликлар яратишга ҳаракат қилияпти. Набараларимиз Ҳуршидаон ва Доруджонлар эса биз ултуролмаган ишларнинг битирувчилари, деб доим дуодамиш.

Юртдошларимизнинг кунига яраш учун меҳнат қилётган бу оила сохибасига омад тиларканимиз, улардай жуфтликлар кўпайишини чин дилдан истадик.

Санобар ФАХРИДДИНОВА

Биз Пайариқ туманининг Дамарик деган мўъжизалини кишилодига тугилиб ўғсанмиз. Мўъжизалиги шундаки, Дамарик аригининг суви пастдан тепага, яъни, гарбдан шаркка қараб оқади. Оиласиз, опа-сингил ва акауналаримиз билан севимли газетамиз "Оила ва жамият"ни мунтазам рашида ўқиб борамиз. Газетага бўлган муҳаббатни бизга 83 ёшли онажонимиз уйғотганлар.

Муштипар онажонимиз газетадаги қизиқарли мақолаларни биз фарзандларига қайта-қайта

ОЛТМИШНИНГ ОЙДИН ЙЎЛИ

ўқитишини, биргалашиб фикр-мулоҳаза юритишини буда-жуда хуш кўрадилар. Даструрон атрофида ўтириб, аҳлоқ-одоб, маърифат, маданият, санъат ҳақида сұхбатлашиш катта хонадонимизда азалий одатга айланган.

Онажонимизнинг даъватлари билан шу кунларда ўзининг 60 ёшини нишонлаётган акамиз тўғрисида севимли газетамиши ёзишига жазм этдик. Акажонимиз уруш тугаб, орадан иккى йил ўтгач, айни баҳор фаслида туғилган эканлар.

Ёдимизда, катта акам (Оллоҳ раҳмат қиссин) адабиёт ўқитувчиси бўлганлиги боис, бизларга бадиий китоблар ўқиб берардилар, биз мириқиб тинглар эдик. Шу сабабданми, иккинчи акамиз Хидирназарда адабиётга ихlos эрта ўйонди. Тарих, Физика, рус тили фанларига жуда қизиқарди. Ўрта мактабда факат аълоҳа бўлардага ўқиди. Харбийдан қайтгач, Самарқанд кишлоқ ҳўжалик институтига ўқишига кирди.

1972 йили акамиз институтни тамомлаб, дастлаб Бухорога ишга юборилди. Сўнгра ўз ҳўжалигимизга келиб, яна уч йил меҳнат қилиди. Олийгоҳдаги устозлари маслаҳати билан акамиз шаҳарга кўчиб кетди ва иммий иш бошлади.

Биз ҳам акамнинг ортидан эргашиб, олий маълумот олди, оила қурдик, бирин-кечин фарзандли бўлдик. Ташвишларимиз ортгандан ортиб бораверса-да, лекин вақт тоғиб, болалигимиз кечган қадрдан хонадон, отона ва ака-сингиллар ҳузурига талпинардик. Хидирназар акамиз тез орада фанномзоди, доцент бўлди. Аммо шунда ҳам тиниб-тинчимай, илмга, фанга янада чукурор ўшнгид кетди.

1996 йилда Хидирназар ака Тошкентда докторлик диссертациясини ёклиди.

Қишлоқдошларимиз фахрларниб: "Хидирназар профессор бўлибди", дейдиган бўлишиди. Бундан биз ҳам чексиз кувондик, албатта. Орадан кўп ўтмай, акажонимиз ўзбекистон қишлоқ ҳўжалик илмий-ишлаб чиқариш Маркази Самарқанд вилоят бўлимининг бошлиги этиб тайинланди.

Мақтанишга йўймангу, оиласидаги бўлиб-қизлар молга қараш, ўтин ёриш, томини суваш учун лой ташиш, хўжаликда ишлаш, уйда ер ағдариш, ўт ўриш каби ишларни ҳар доим хавас билан бажаришга одатланганимиз.

Буларни шу маънода таъкидламоқимизки, акажонимиз гарчи шаҳарлик бўлса-да, аммо қишлоққа келгач, жомакорни кийиб, енг шимариб ишга тушиб кетади. Кўпинча, хўрсишиб: "Ағсус, шаҳарда дик-кинафас бўлиб кетасан, киши. Қишлоқ жамоли барабир ўзгача-да", дейди ўзга бир оҳангда.

Акажонимизнинг яна бир сифати шундаки, барчага бир хилда ширин мумала қилади. Одамларга ўта меҳрибон ва уларни қадрлай олади, эъзозини жойига кўя билади. Давра сұхбатларидага нафакат қишлоқ ҳўжалиги, балки адабиёт, санъат, тарих, ҳозирда рўй берәётган ўзгаришлар ҳақида теран фикр-мулоҳазалар юритади. Шу боис барчамиз акажонимизни ҳар гал соғиниб кутиб, сұхбатларига муштоқ бўлиб яшаймиз.

Биз акажонимиз Хидирназар Ботировга сиҳат-саломатлик, чинакам баҳт-салодат ва узоқ умр тилаймиз. Янгамиз билан биргаликда 5 нафар фарзандларю набиралар аргодига кўша қарип юрсинлар!

Мехридин МАМАСОЛИ,
Норжоной БОТИР қизи.
Самарқанд шахри.

ОИЛА-МУҚАДДАС ВАТАН

"Халқаро оила куни"га бағишилаб пойттахтимиздаги Алишер Навоий номли Миллий боғда "Оила - муқаддас Ватан", деб номланган тадбир бўлиб ўтди.

Тадбирни Тошкент шаҳар ҳокими мувониши, хотин-қизлар кўмитаси раиси, Сенатор Фарида Абдураҳимова табрик сўзи билан очди. Сунг боғда 11 та туманинг "Энг намунали оила", "Тадбиркор оила-фаровон оила", "Оила - муқаддас даргоҳ", плакатлар кўрик-таполари, "Соглом оила" эстафетаси, "Отам, онам ва мен" мавзусида асфальтга расм чизиш, "Ёш оила" викторинаси ўтказилди.

Ўз мухбиримиз.

2007 йил 6 апрелда Ўзбекистон Республикаси Оила Кодексининг 49-моддасига ўзгартириш киритиш тўғрисидаги Конун матбуотда эълон қилиниб, кучга кирди. Унда жумладан шундай дейилади:

- "Никоҳ ҳақиқий эмас, -деб топилади:
- ушбу Кодексининг 14-16 моддаларида белгиланган шартлар бузилганда;
- сохта никоҳ тузишганда, яъни эр-хотин ёки улардан бири оила куриш максадини кўзламай нижоҳин қайд килдирганда;
- никоҳланувчи шахслардан бири таносил касаллиги ёки одамнинг иммунитет танқислиги вируси (ОИВ касаллиги) борлигини билдирилганни иккинчиси судга шундай талаб билан мурожаат этса".

ОИЛА БУТУН

Амалдаги Оила кодексининг 49-моддасига кўра, никоҳ тузишнинг ихтиёрийлиги бузилган ҳолатларда, никоҳ ёшига етмай оила куришганда, белгиланган никоҳ тузишга монелик килдиган ҳолатлар, жумладан, руҳий касал бўла туриб никоҳдан ўтган бўлса, уларнинг никоҳлари ҳақиқий эмас, деб топилади. Мазкур моддага биноан, юкорига асослар қаторига никоҳланувчи шахслардан бири ўзидан таносил касаллиги ёки одамнинг иммунитет танқислиги вируси (ОИВ касаллиги) борлигини бошқасидан яширган тақдирда никоҳни ҳақиқий эмас, деб топишни талаб килиб, судга мурожаат килиш хукуки ҳам киритиди. Эътиборли жиҳати бу ерда никоҳланувчилардан бирида бундай касалликнинг борлиги эмас, балки никоҳдан ўтишда ушбу касалликни бошқасидан яширганилиги юридик аҳамиятга эга.

Бундан ташкири, Оила кодексида белгиланган нормаларга мувофик, никоҳни ҳақиқий эмас, деб топишни хукукий оқибатлари никоҳдан ахратишининг хукукий оқибатларидан жиддий фарқ қиласди.

Агар никоҳланувчи шахслардан бири таносил касаллиги ёки одамнинг иммунитет танқислиги вируси (ОИВ касаллиги) борлигини бошқасидан яширган бўлса, никоҳни ҳақиқий эмас, деб топишни талаб килиб, судга мурожаат этишилик хукуки тикланиши билан, авваломбур, алданган тарафнинг хукукларини химоя қилиш усали бирмунча кенгайтирилади. Унинг хукуклари бир йўла Оила кодекси ва Фуқаролик кодекси билан химоя килиниши кафолатланади.

Никоҳдан ахратиша эса унинг хукуклари фактигуна Оила кодекси нормалари билан тартибига соилиниади.

Никоҳни ҳақиқий эмас, деб то-

пилганда жавобгар тараф алданган тарафга никоҳ тузиш бўйича бажарган ҳамма нарсасини қайтариб беришга, олинган нарсани асл ҳолида қайтаришинг иложи бўлмаганида эса, унинг кийматини пул билан тўлашга шунингдек, унинг барча киглан ҳаражатларини тўлашга маъбар бўлади. (Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 123-моддаси).

Никоҳдан ахратиша эса Оила кодексининг 44-моддаси ва Ўзбекистон Республикаси Олий Суди Пленумининг 1998 йил 11 сентябрдаги 22-сонли қарорининг 25 бандига кўра, алданган тараф бундай хукуқга эга бўлмайди, чунки судда никоҳдан ахратиша тўғрисидаги иш кўриб чиқитлаётганида тўйни ўтказиши кет-

янги таҳрирда қабул килинган бўлиб, унга кўра, никоҳланувчи шахслар давлат соглини сақлаш тизими мусассасаларида белул асосида тиббий кўридан ўтишлари, тиббий кўридан ўтиш ҳажми ва тартиби ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидаги белгиланниши кўрсатилган. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 2003 йил 25 августда қабул килинган қарорига асосан, никоҳланувчи шахслар тиббий кўридан ўтишлари мұжбурий. Бу тартиби белгиланиши оқибатида янги пайдо бўлаётган оилаларнинг ҳар хил касалликлардан химоя қилинганилиги куонарли ҳолдир. Тиббий кўридан ўтиш жараёнида уларнинг бирида таносил касаллиги ёки одамнинг иммунитет танқислиги вируси (ОИВ касаллиги) билан касалланганни-

БЎЛАСИН!

ган барча сарф-ҳаражатларни унидириши ҳақиқидаги талаблар қаноатлантирилмас эди.

Колаверса, Оила кодексининг 56-моддаси, Фуқаролик кодексининг 1022-моддасига биноан, **судда никоҳ, ҳақиқий эмас деб топиш иши кўрилаётганда** алданган тараф ўзига етказилган моддий ва маънавий зарарни ўндириб олиш хукуқига эга бўлади.

Шунингдек, агар алданган тараф никоҳни ҳақиқий эмас, деб топишда асос бўлган касаллик оқибатида вақтина меҳнатла ёқатсан, моддий ёрдамга муҳтож бўлса, суд никоҳни ҳақиқий эмас, деб топиш тўғрисидаги ҳал қилув қарорини чиқаришда улар кисқа вақт яшаган тақдирда ҳам, алданган тарафни жавобгар тарафдан таъминот олиш хукуқига эга деб топиши мумкинлиги Оила кодексининг 56, 118, 119-моддадарда белтиланган.

Никоҳдан ахратиша эса эр хотин никоҳда кисқа вақт мобайнида яшаган бўлса, суд жавобгар тарафни алданган тарафга таъминот берши мажбуриятдан озод қилиши мумкин (Оила кодексининг 120-моддаси).

Оила кодексида никоҳ, ҳақиқий эмас, деб топилган ҳолатда тугилган болаларнинг хукукларига ҳам алоҳида ётишиб каратилган. Шундай никоҳдан тугилган ёки никоҳни ҳақиқий эмас деб топилган кундан кейин уч юз кун ичди тугилган болаларнинг хукукларига бу ҳолат таъсир этилади.

Маълумки, Ўзбекистон Республикасининг 2002 йил 13 декабрдаги "Ўзбекистон Республикасининг айрим конун хужжатларига ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш тўғрисида" Конунига мувофик, Оила кодексининг 17-моддаси

матбуат киласди.

Матбуба МАҲАМЕДОВА, Ўзбекистон Олий Мажлиси Конунилилк палатаси депутати.

НИМА? ҚАЧОН? ҚАЕРДА?

Мусобақа доирасида Тошкент шахрида 12-13 май кунлари Максус Олимпия ташкилотининг "Оила" дастури семинари ўтказилди. Шунингдек, Бухоро шахрида Марказий Осиё давлатларининг "Инклюзив таълим" мавзусида халқаро форуми бўлиб ўтди. Семинар ва Форумда Ўзбекистон ва чет эл давлатларининг ногирон болаларни кўллаб-кувватлаш борасида олиб бораётган ижоий амалий фаолиятлари билан таниширилди.

Юнусобод тумани маънавият тарифбот бўлими тумандаги қатор жамоатчилик ташкилотлари ва маҳаллалар ҳамкорлигига 21-сон ўрта мактабда "Оила мұқаддасидир", мав-

зуида тадбир ўтказди. Тадбирда тажрибали онажонлар, ёш оиласида ҳам иштирок этишиб ўз ҳаётлари, турмушда бўладиган муаммолар ва уларни енгиг ўтиш борасидаги тажрибалари ҳақида гапириб бериши.

Тошкент шаҳар Ҳамза тумани хотин-қизлар кўмитаси томонидан "Репродуктив саломатлик, соглом оиласи шакллантириш", "Гиёхвандлик ва ҳашандаликнинг олдинги олиши", "Никоҳдан оддин тиббий кўридан ўтиш" ва "Оила кодексининг 49-моддасига ўзгартириш киритиш" мавзуларига бағишиланган давра сухбати ўтказилди.

М. МИРСОДИКОВ

ҚАТТИҚӮЛ ВА МЕХРИБОН

«Миллатнинг келажиги аёллар кўлидадир», - деганда донишмандаримиз жуда ҳақ эдилар. Зоро, ҳар томонлама тўғри ва тўла тарбия олган, меҳр ичидаги улғайган бола камолга ётади, халқининг "юзи" бўла олади.

Бу таъриф кўп йиллардан бўён Қорақалпоғистон Республикаси, Беруний туманидаги маориф тизимида ишлаб келаётган Бека опа Кўйкорова ҳакида айтилгандек. Ҳа, болалар опанинг жону-дили. У Тошкент давлат педагогика институтидаги ўқиб юарикан, жонажон юргита қайтиб, болаларнинг ҳар томонлама етук, замонга мос, билимдон қилиб тарбиялашни орзу қилди. Олийгоҳни муваффакияти якунлаб, Беруний туманидаги Собир Рахимов номли мактабда жамиятшунослик фанидан дарс бера бошлади. Сўнг Островский номли мактабда директор мувонини, 1975 йилдан Шевченко номидаги мактабда директор бўлиб ишлади. Йиллар Бека опани болалар билан чамбарчас боғлади. Уларнинг руҳияти, одатлари, ҳатто инжиқларининг сабабини ҳам бир қарашда тушундиган бўлди. Тажрибали маорифчини аввал 12-сон, кейин 24-сон болалар боғасига мудира қўлиб тайинлашди. Бека опа ўзининг оддий ва камтарлиги, катта-ю кичикка "жони куйиб" юриши билан кўнгиллар тўридан жой олади.

Опа боғча хөвлисида экин экишдан тортиб, атрофни супуриб, тозалашгача ўзи бажарни кетаверади. 180 болакайнинг беғубор дунёсига дарз етмаслиги учун тарбиячиларни ҳам сергакроқ бўлишига ўндайди. 62 нафар тарбиячининг билими, ижодкорлиги ва асосийси - болажонларга фамхўрлигини доим хисобга олади.

- "Бола бошидан", - дейишганидек, унинг тарбияти, парвариши меъерида бўлса, қанчадан-канча ёмонликларнинг олди олиниади. Устозига эса тангрининг марҳамати ўтказди: У фаолиятим давомиди мен бунга амин бўлғанман, - дейида Бека опа, - Базъи ёшлар динимиз конун-қоидаларини, мукаррам битикларнинг даъватини, йўналишини билмагани учун ҳам нотури қадам ташлаб кўйдилар. Шу жихатлар хисобга олиниб, борча 2004 йилдан бошлаб, диншунослик бўйича тажриба - синов майдончасига айлантирилди. Бунда тарбиячилар миллӣ кадрятларимизни болажонлар онгига сингирда борицади. Тез-тез аждодларимиз мероси, қадриятларимиз мавзусида боғчалараро саёҳат—машгулоллар ҳам тўқазиб туришади.

Бека опанинг орзузи - "Учинчи минг йиляик боаси", таянч дастури асосида болаларни соглом ва баркамол қилиб вояга етказишидир. Килган хизматлари эса туман ҳокимлиги томонидан доим тақдирланиб келинади.

Бека опа Кўйкорованинг ўзи ҳам етти фарзанднинг онаси, 10 нафар набираси бор. Турмуш ўртуғи Хидирбой оға доим Бека опага яқин маслаҳаттўй.

САНОБАР

Якнда Тошкент шаҳри Ҳамза туманидаги И.Юнусов номли маҳаллада туман хотин-қизлар кўмитаси, туман ФХДЕ бўлими ва қатор жамоатчилик ташкилотлари ҳамкорлигига "Гиёхвандлик ва ичилибозлик - оила заволи" мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Аҳоли орасида, айниқса вояжига етмаганлар орасида гиёхвандликни профилактика килиш ҳамда олдини олиш бўйича кенг тушунтириш ишларини фаоллаштириш максадини кўзлаган ушбу тадбирда инсонлар ҳаётига хавф солаётган бу иллаларнинг келиб чиқиш сабаблари, зарарли оқибатлари, республикамиз Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бу борада олиб бораётган ишлари тўғрисида маърузалар килинди.

Ш. ПЎЛАТОВА, А. АБДУВАЛИЕВ

- Соч-соқоли оқарғанда бу кишига таҳирриятда нима бор экан? - деб ўламаның қызын. Инсон боркын ўшлыгыда бахт күрмаса ҳам кексалигини берсін экан, - дея сұй болшади хонамға кирған барваста отахон. Чиндан ҳам ёши анчага борған күріниб турарди.

- Бирон мұаммама чиқдими, отахон? - дедім у кишинин құнгли түлиб кеттеганини сезіб.

- Чиқди, қызын. Бирөвлар учун арзимагану, лекин биз кампирим иккимиз-

- Кампирингиз бұнға рози бўлмадими?

- Кўнди, у ҳам умри бўйи тинмай за- водда ишлаб, рўзгор юкини мен билан бирга тортид. Анча толиқиб қолганди.

- Бели оғрири бунинг устига.

- Ҳуллас, рўзгордан ўзимизга ярашасини олиб ўша ўйимизга кўчиб чиқдик. Келин

ҳам ҳам, оқват қилиб олиб чиқиб берар-

- ди. Вакт ўтиб ўлум жиҳи лавозимга кўта-

риди. Келиннинг ҳам юриш-туриши ўзгарди. Улар кўпинча ўлум билан кўча-

да оқватланниб келишадиган бўлди. Биз эса .

Бу гапдан тутикаиб кетдим. Ахир ўлум онасининг бөлни оғриб ётиб қолганини ҳам билмасди да. Ишдан сўнг бирор марта кириб ҳол сўрган эмас. Гапим таъсир қилгани, шу куни келин оқват қилди. Оша пиширган экан. Гуручи яхши пишмаган, ёғи йўқ. Худди гуручини сувда қайнатиб олгандек бемаз. Лекин оқват да айб ўйқ. Амаллаб едик. Кечаси билан ошқозоним оғриб чиқди.

- Буни ўлгингиз билдими?

- Индамадик. Кампирим белинни кўтари олганда ўзи пиширади. Лекин унинг дарди оғир эди. Эртасига шўрва олиб кирид. Очиқканимиз учун иштаҳа .

бини билиб оласан, дедим. Шу куни келин мошхўрда килибди, ўлум олиб кириди. Косани қошиқ билан кавладим.

- Узун-узун сочла олиниб чиқди.

- Буларни кўрдингми? Шундан сўнг ўзинг ичган булармидинг? - дедим.

- Кейин кампиримнинг косасига қошиқ солдим. Яна соч чиқди.

- Бу қанақаси? Ахир келиннинг сочи узун ва ҳамиша алвастидек пахмайтириб олган бўлса, бунақа узун сочлар каердан келиши аниқ. Хотининг айт, ўч бўймаса оқват пиширадиганда рўмол ўраб олсин, дедим. Ўлум индамай чиқиб кетди. Кейин бақир-чақир, косалар-нинг синган овози эшилтилди.

КЕЛИНМИ, Ё

нинг ҳам қўнглимизни вайрон қилган мұаммама бор. Аввало ҳар бир кишининг гапи уйида қолсуну, қўчага гап чиқмаганини яхши. Бирок, яқинларинг ҳам сени тушунмагандан кўнглини килашибиз? Бир дардкаш излаб келдим... Исимм Баҳром, маҳалламиздигилар Боҳи ота, деб қаришиади. Обрў-этиборим ѡмон эмас. Ўйнингда, оиласнганда сўзинг ўтиши ва бахти бўлишинг шарт экан, бўлмас...

- Оиласнгиздагилар хафа қилишдими?

- Оғир гап айтишгани ўйқ. Лекин... Мен оддий ишни бўлганиман. Аммо шу меҳнатим орқасидан яшадим. Ишномагдагилар ҳалигача ўйимга келиб кетиб юришиади. Кенжамни уйлантиришдан аввал ўй-жойимни яхшилаб тавъирлаттириб, келинни шу ўйга туширдик. Ўзимиз учун ҳам ховлиниң этагига чоқина килиб иккى ўй, бир дахлиз курдик. Ўшанда кампирим, "Хой, чол, менга ошхона, тандир ҳам куриб беринг!" - дея кўп чирқиллади.

- Унинг айтиганини кўлдингизми?

- Йўқ, мен ҳам қайтарсанман да. Кампирни койдидим. "Эсинг жойидами ўзи? Мана, келинимиз бор-ку, энди биз факат тайёр оқватларни ѡймиз. Идиштоворки келинни топширгин сен ҳам. Чойни бўлса "Тепал"да қайнатиб ичамиз, онаси. Шукр кил! Энди болаларимиздан, уларнинг ташвишларидан кутулдик, - дедим.

чой-пой ичиб кўя қолардик. Қарасам буни оҳирни кўринадиган эмас. Эрталаб ишга кетаётган ўлумини шардта тўхтатдим.

- Сен бола, менга қара! Агар бугун ҳам

қўчада оқват ейдиган бўлсанлар онанг

иқкимизга яраша оқват пишириб кетсин

хотининг! - дедим:

- Қизиқиз-а, дада! Тушунсангиз-чи,

келинингиз ҳомиладор, унга ёғ иси

ёқмайди. Қўнгли айнинди. Тубиг олгун-

ча онал пишириб турсин-да, - деди.

билан ича бошладик. Лекин менинг ко-

самдан ҳам, кампиримни келинни ўзун-

узун соч толалари чиқди. Иштаҳам бўғи-

либ косани нора суриб кўйдим.

- Бу ҳол тақрорлана бошлагач, умуман

овқат емай кўйдик. Энди ўлум дағдага

кила бошлади.

- Нега энди хотиним овора бўлиб пи-

ширган оқватни емаяпсизлар? Пишири-

маганига кўймадинглар-ку, - дея миннат

килди. Индамадик. Ўлумимга: - Эртага ов-

РОҲАТ-ФАРОФАТАДА ЯШАШ ЎРНИГА...

Биз оиласда 4 фарзандмиз - 2 ўғил, 2 қиз. Мен оиласнинг тўнгич фарзандиман. Ѐшим 36 да. Бу хатни ёзишиимга сабаб, бაзни ўшларга онаимизнинг хаёт йўллари ўрнақ бўлар, - деган мақсадда ёздим. Ота-онам ўқимишли, зиёли оиласдан. Уларнинг тўйлари тала-баликнинг охирги йилига тўғри келган. Ота-онам кечки олийгоҳда ўқиб, кундузи ишлашган. Ўй юмушлари, ишхона ва ўшигла қатнаш, сессияларга тайёрланшин, ҳаммасига онаимон ўлгуришга ҳаракат килган. Печкага кўмир ёқиб ўй иситилар, ўтин ёқиб оқват қилинади, ҳам ҳам самоварда қайнатилар экан. Балонли газ ҳар доим келмас, шунинг учун тежаб ишлатишар экан. Онахоним

ларни керак эди.

Бир куни ўйга борсам, онахоним хафа бўлиб, йиглаб ўтирибди. Нима бўлди, деб сўрасам: "Эй, қызын! Нима қилишга ҳам ҳайрон бўлиб қолдим, аданг кейинги пайтда кўп ичадиган бўлиб қолдилар. Мени келинлар ол-

диди ҳақоратлаб сўқадилар, 37 йилдан бери бирга яшаган хотинини, кечакелган келинни олдида камситишига чидай олмаяпманди. Мен ҳам ёш эмас-

ман, 60 га кирдим. Мени маҳаллага

маслаҳатчи этиб тайинлашди. Кўйди-

чиқи оиласларни яраштири, вояга

етмаганлар билан ишлаш, нотинч оилас-

ларга маслаҳатлар беришим керак.

Лекин ўзимининг оиласлама ахвол бу-

даражада бўлса, кимга бориб дардимин айтай?" - деб

менга нолиб қолдилар. Адам нуфузли

корхоналарнинг бирда раҳбар лаво-

зимида ишлайдилар. Ишдан кейин ўзларига ўшшаган ошналари билан ўти-

риб кайфда келадилар. Шанба, якшан-

бада эсле маҳалла чойхонасида ош

килиб, ичишиб ўтиришиади. Нечакел-

дан бери шу ахвол. Биз фарзандлар

еса онаимизга ачинамиз. Отамизга на-

сиҳат қилишдан истихолаю андиша

қилимади. Ахир падари бузурковоримиз!

Мен ўйлаб-ўйлаб бу ҳақда севимли га-

зетамига ўзишга аҳд қилдим. Кўпни

кўрган, ҳаётнинг пасту баланд ишини бошидан ўтказган газетхонларимиз

нинг маслаҳатларини кутиб қоламан.

НОЗИМА

сурб, бир-бирларига суюнчи бўлиши-

Ҳар куни ишга тиранд автобусда келар эканман, истасам-истасам ён атрофимдига одамларнинг гапи, ўзини тутиши, муомаласига гувоҳ, бўла-ман, ўзимига уларнинг феъл-авторини мушоҳада киламан.

Бугун ҳам ана шундай кунларининг бирни эди. 3-4 ёшлар чамаси болакайларни етаклаб олган 48 ёшлардаги бир аёл автобусга чиқиб, ўринидиларнинг бирига жойлашди. Болакайлар чуғулашиб, бувисини тинмай савол-тутарди:

Хар нима? "У НИМА?", "БУ НИМА?"

- Нимага кечак ёмғир ёди, буғи ёфмаати, бувижон?

- Жим ўтири! - деди

- ката, катта бўлганда билиб оласан.

- Буви, нимага автобус светофорга

тўхтавотти? - деди иккичи

набирасининг ҳам қизиқишила-

ри бошланди

- Тўхтайди-да, санга нима? - деди ово-

зини баландрок билиб оласан.

- Буви, додамат қатталами?

- Додангни сотиб юбордик!

Болакайлар аввал ҳайрон бўлиб бу-

висига қаради-да, кейин бириси:

- Йўқ, додамни сотиб юборсангиз,

"болалари қани, бу додани?", дейшади,

- деди бувисидан ҳам ақлли бу-

полакай.

- Рост, додангни сотиб юбордик, мана,

мана бу опокингта сотиб юбордик.

Опаҳоннинг шанғиллаб гапираётганини бир мен эмас, атрофаглар ҳам тинглаб турган эканни, у "опоки" деб

кимни назарда тутид экан деб, куччи-

лик ўтирилиб қаради. Опаҳонга жой берган чиройликина аёл хижолатдан кизара бошлади.

- Карагин, опокинг қандай чиройли экан. Доданг энди ўйга келмайди, - бувисининг гапига тушуниб тушунмаётган болакайлар кўзларини ҳалиги аёлдан узомлай колишиди.

- Жим ўтирасаларни ҳам сотиб юбораман, - опахон янга алланималар деб гапира бошлаган эди, болакайлардан бири:

- Буви, юзимига туплигиниз сачравотти... - деди.

ИНДАМА!!!

Кулоқча
чалингиз
гап

- Сачраса нима қилибди, бувинники табар-рук, - деди аёл хижолат ҳам бўлмай.

Мен бекатда тушиб, йўл-йўлак нарибала-

рининг саволига тўлиқ жавоб бермай, уларнинг саволларига бефарқ бўлаётган "буви"нинг алхокини мушоҳада қилиб кетдим. Жамоат жойда ўзини тушиши биланс экан, рўзгор тутиши қандайлиги тўғрисида холоса чиқариш кийин эмас. Бола тарбияси ўта жиддий ва нозик вазифа. Бунда аввал ўзимиз уларга ибрат бўлишимиз, қизиқишиларни билмаганинга ўргатишмиз керак эмасми?

Одатда бобоси ва бувисининг кўлида катта бўлган болалар дунёкараши кенг, одоб-ахлоқи бўлиб етишади. Аммо боё ёки бувиларининг ўзи тарбияга мухтоҳ бўлса-чи?

Сиз нима дейсиз, азиз мухлис?

Хулкар ХОТАМБОЕВА

КАЛБИНГИЗГА КУЛОК ТУТИНГ!

О раста синглим, ҳар бир инсон баҳти яшиша керак. "Баҳт - бу нима ўзи? Кимга қандай билмайман-у, лекин менимчаб, баҳт ўз кўлимида, баҳт пешонамизда, баҳт қисматимизда. Кимдир баҳти мансаб билан, яна кимдир давлат билан тенглаштира. Лекин осуда, фаровон ва тинч ҳаёт бўлмаса, севилиб-севилмасанг, ҳаётда, оиласидага ўрнинг бўлмаса, кўнглил кишининг турмуш ўтиғонинг сенга меҳр кўймаса, меҳр кўрсатмаса мансабу давлатнинг нима кераги бор?

Синглим Орастахон, оиласигизда мухит шундай экан. Сизнинг баҳтингиз ва қисматинг отангиз кўлида экан. Эҳтимол отангиз раҳбар бўлгани учун ўз кўли остидаги ходимларга раҳбарларга хос хусусиятларини намоён қилганидек, оила аъзоларига ҳам шундай муносабатда бўлган деб ўйлайман. Оила аъзоларининг ташвиши, уларнинг баҳтиларни тўғрисида ўйламаган бўлиши ҳам мумкин. Эҳтимол аммангизда ҳам шундай хусусият муҳассамидир. Ширинбойни шу даражага етказган, уни олим қилган инсон фарзандини ўз хонадонига келин қилиб бунчалар хору зор қилмасди. Янги туғилган қизалокни деб кўнглингизга озор етка-

зиди. Балки норасида гўдак она томонга ўхшагандир? Ўғил хоҳлашган экан. Нима, қизалоқ фарзанд эмасми? Ахир ўғилининг қизния Парвардигорнинг ўзи беради-ку!

Ширинбой билан ораларингда бўлиб ўтган сұхбатни ўқир эканман, эҳтимол унга отангизнинг мансаб ва давлати керақдир, балки у шундан манфаатдордир, деган фикрга бордим. Бундай кимсалар баҳт, севги деган инсоний фазилатларни қаердан билсин? Агар бу тўйгуларни хис қилганда, бир вақтлари кимларгадир ёзган севги ҳақида шеърларини сизга кўрсатмаган бўларди.

Синглим Орастахон! Дил изхорингизни қайта-қайта ўқидим-у, севимли ёзувчимиз Абдулла Каҳроннинг "Синчалак" киссаси ёдимга тушди. "Отамнинг ўз тартиб-коидалари, ақидалари бор. Уни ҳеч ким бузолмайди, ўзgartиролмайди", деган фикрингиз Арслонбек Каҳланаровдин эслатди.

Сиз кўп куюнманг. Сизни ва дардингизни тушунадиган одамлар билан мулокотда бўлинг, ўйлаб иш қилинг. Оила деган мұқаддас ном баҳбод бўлмасин. Баҳт сизни ҳеч қачон тарк этасин.

Ўқтам ДЎСЧАНОВ,
Хоразм вилояти,
Хонқа тумани,
Сарапаён қишлоғи.

О раста синглимиз тўрт де-вор орасида қолган, уни химоя килувчи, меҳр кўрсатувчи ҳеч ким йўк. Отаси оқ қилинг, эри хиёнаткор, акаси юз ўтирган, онаси эса ожиза...

Унинг ёлғиз қизалогигина кўнглил қувонч багишлади. Алисса, синглимизнинг мактуб бошида баён қилган мулозазаларига таънига, нега сиз ўз баҳтингиз учун кураша олмадингиз? - деб сўрагим келди.

- Сиз севибисиз, севибисиз.

Бироқ, инон-ихтиёризни бир сўзли амалдор "ўз тартиб-коидалари, ақидалари бор" отангизга топшириб кўйлибиз.

Синглимиз ўз севгиси, кела-жага учун курашибди, унда шижаот, журъат етишибди. Абдулла Қодирйининг "Мехробдан чаён" романидаги Равононинг тақдирини эслаб кўрайлик. Мирзо Анвар билан тибикириб, бир кечада Солиҳ Махдум хонадонини тарк этди. Ҳоннинг ифлос тўшагида ётиси хоҳламайди. Сиз-чи? Нега аммангизни ўлғига севиб-севилмай тегишига рози бўласиз? Сизни ўз севган йигитнинг билан кочиб кетинг, демоқи эмасман. Ёзган дил изхорингизда сизга шайдо бўлган йигитнинг мақсади, интилиши кўринмайди. Нега сиз оиласигиздаги бўлётган воқеалар ҳақидаги тартиб, севган йигитнингиздан ёрдам сўрамадингиз? Нега никоҳ олдидан учрашиб, Ширинбойга: "Сизни севмайман, юрган йигитим бор, менин тинч

кўйинг", деб айта олмадингиз? Ахир биз ҳукукий демократик жамият қураяплизмий? Бу жамиятда ҳар бир фуқаронинг эрки, хоҳиши топталмайди, балки ҳурмат килинади. Агар даданнинг чиндан ҳам феодал, золим киши бўлса, сизнинг қалбининг билан хисоблашмаса, маҳала-кўй бор, ҳукук-тартибот органларининг эшиги очиқ муроҳаат қилиб ёрдам сўрашингиз мумкин эди.

Энди қайнонангизни ўз ўғлининг пуштикамаридан бўлган фарзандига гумон билан карашига нима деса бўлади? Наҳотки, ҳалол билан ҳаромнинг фаркига бормайдиган оналар бўлса?

Агар айтган сўзларингизга ишонсан, отангиз хиёнаткор кўёвени тийиб кўйиш ўрнига қизининг кўнглини орбитса, ахвол-руҳияти билан кизиқмаса бундай отани ким деб аташга ҳам ҳайронсан.

Сизнинг дардингизга малҳам, қалбингизга юланб бедаридиган нарса вакътири. Сиз ўзингизни ортича ғамларга ботирмай, бошингизни баланд кўтаринг. Қизингизга меҳр беринг. Сабр қилин! Эрингизга инсоф, дийнат тилаб, кўнглини олинг. Зора, Ширинбой хатоларини тушуниб, оиласига бўлган муносабати яхши томонга ўзгарса-ю, қизига оталик қиласа...

Зулхумор

АБДУРАЗЗОҚОВА,
Асака тиббёт коллежининг олий тоифали рус тили ӯқитувчиси.

"Отам кўнглинига қарамади" - 10-сон

ЭСЛАТМА: Отамнинг истаги билан амманнинг ўғлига турмушга чиқдим. Тўйлан сўнг эриминни бошча аёллар билан учрашишини бишиб колдим. Отам унга наисхат қилиш ўрнига эримнинг ёнига тушади. Мен яқинларимдан мурувват кўрмасам қайга борай, нима қиласай?

Муаллиф: Кўккўргоний

учун? Бир кун бўлса ҳам у билан яшаш учунми? Йўк! Асло бундай кила кўрмай! Бир кунлик кўнгил майлига тобе бўлиб, бир умр иснодга қолма! Эррака кишининг ўйла бошка. Эрингинг ўзга аёллар билан машшат қилиб юршига чирадай олмаяпсан. Шунинг учун Баҳромни излаяпсан, гўё сен шу йўл билан ёрдамни ўт олмоқ-

ди. У инсон ўқимиши билан ташкилотнинг раҳбари бўлган-у, лекин баҳти кулмаган, бефарзандлик туфайли аёли билан ахрашган экан.

Муборакнинг қайнона-қанотаси, қайни бўйинлари баъмабни одамлар. Унинг қизини яхши кўриб, ўз набираларидек қабул қилиши. Чунки уларга бола "танқис" эди. Муборак эри билан алоҳида иккни хонали ўйда яшади. Егани олдида, емагани ортида, эри эрта кетиб, кеч қайтади.

Ўша кундан бошлаб Муборак оиласида ўз ҳурматини йўқотди. "Ойни этак билан ёпиб бўлмайди", деганларидек Муборакнинг ҳуаштори борлиги маълум буди ва бу ҳадда оиласидагилар ҳам хабар топиши. Иккни оиласигизни тични бузилди. У эрракнинг хотини болаларини олиб кетиб қолди. Бундан хабар топган Муборак "биринчи муҳаббати" билан турмуш куришига аҳд қилди. Эридан ажрашмай турнига учинисига тегиб олди. Учинчи эри ҳали хотини билан ажрашмаган эди. Муборак учинчи оиласидаги иккни ой яшади, холос. Учинчи қайнона-қига ёқади.

Бир куни қайнонаси ўғлига:- "Буни уйига

ЖУШТОРИМГА КИШОНИБ

"Фуссага ботса одам..." - 10-сон

ЭСЛАТМА: Бир таксини чеп жойда тақиңчоқларим ва пулларимни тортиб олиб, кимсасиз жойга ташлаб кетди. Бир ўйигут менга ёрдам берди. Кейинчалик у ўйигутни севиб қолдим. Аммо... Мени ўзага узатишди. Ҳозир жуда баҳтсизман. Ахир баҳти бўлишига ҳаққим бор эми-ку!

Муаллиф: Алиба

чисан. Сен эрингинг нигоҳидасан. Шундай экан, бошка эркакни ўйлаш, у билан бирга бўлиши - бу хиёнат ўйлига кириш, демакдир. Ҳозир сен эринг билан уришасан, лекин унинг кўзига тикка қараисан. Чунки сен ўзинга тўғри, виждонинг пок. Агар шайтон сўзига кириб, эрингта хиёнат қурсасан сен унинг кўзига қаролмайсан. Хиёнат тилингни кисис, юзингни каро қилиб қўяди.

Мен Муборак ислими бир тикувчи аёлни билардим. У бир қизаси билан эридан ажрашган. Сабаби, уни ҳам севган йигитига беришмаган экан. Кизи каттароқ бўлгач, Муборак яна турмушга чи-

чаради. У ўйигут билан ахрашганда. Топиш-тутиши яхшигина, тадбиркор экан. Оиласи, иккни фарзанди бор. Муборак ахмоклии қилиб, у билан учрашиди. Ундан ўйигут билан ахралиб, ўйигут юрди. Бу орада у хомиладор бўлиб қолди. Кимдан билмайди, эриданни ёки... У хомиласини олдириб қолди. Бундан хабар топган эри ва қайнона-қига тични ўйқолди. У билан учрашиди. У ўйигут билан ахрашганда. Топиш-тутиши яхшигина, тадбиркор экан. Оиласи, иккни фарзанди бор. Муборак ахмоклии қилиб, у билан учрашиди. Ундан ўйигут билан ахралиб, ўйигут юрди. Бу орада у хомиладор бўлиб қолди. Кимдан билмайди, эриданни ёки...

оилиб бориб юй. Ўз хотининг олиб кел. Мен ёмон деган келин бўнинг олдида тилла келин экан", - деди.

Шундай қилиб, Муборак биринчи муҳаббатидан ҳам ахралиб, ўйига қайтиб қолди. Иккни эри билан ярашмокни бўлиб ундан узр сўраб, ялиниб ёвлорди. Лекин уни ҳеч ким кечирашиди. У қилган ишидан жуда пушаймон бўлди, қаттиқ сикилди, оқибатда ётиб қолди ва ота-онасини кўйдирди, кирк ёшга тўлмай оламдан ўтди.

Киссадан-хисса шуки, "хушторимга ишониб, эрсиз қолди шўр бошим", деганларидан шу бўлса керак. Ҳаётда ҳар бир аёл баҳти бўлиш аёлнинг ўз кўлида.

Ойдиной! Сен ўз оиласига меҳр кўйсанг, ҳаёт мезонини тўғри танлай билсанг, шунда сен ҳам "мен баҳтилман", деб оласан.

Шоира ХАСАНОВА

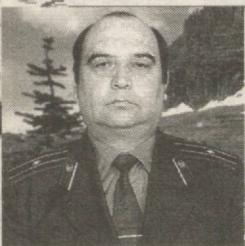

Синглим Ойдиной! Дил изхорингизни ўқиб чиқдим. Сендан ҳам хато ўтган деб ҳисоблайман. Ахир "карсик" кўлдан чиқади-ку!"

Биласанми, баъзида одамлар кимнидир хурмат қилидаги-ю, бирор севолмаслиги мумкин. Баҳром ҳам сени баҳти қаттиқ ҳурмат килар. Сен эса буни севги-муҳаббат деб тушунгансан. Агар сизларнинг муҳаббатингиз чин бўлганда у ҳам сени билан биргаликда севгиси учун курашарди. Колларверса, "Хаммасини ташашлаб кочайлик", -дениш асли ундан лозим эди. Аклий йигит экан, баҳти қилимади.

Тўйдан кейин ёзган соғинчли мактубларнинг у жавоб ёзмабди, демак у сени унугтган ёки сенинг ҳаётинг булишини истамаган. Сен бўлсанг, уни излаяпсан. Нима

ДАБРИКЛАДИМ

Азиз аажонимиз
Ахмаджон ХАЛИЛОВ!
Кутлуг 50 баҳоринги
билин чин қалбимиздан
муборакбод этамиз. Сиз
га соғасың-саломатлик
тилаймиз. Онажонимиз
билин фарзандлар роҳа-
тини кўриб юринг.

Ўғлинигиз Шуҳратжон.
Тошкент шаҳри.

Падари бузрукворми
Бомир ҚОДИРОВ!
Муборак 54 ёшинги
билин муборак! Она-
жоним вабиз
фарзандлар баҳти-
га соғ бўлинг.

Қизингиз
Ферузабону.
Қашқадарё вилояти,
Косон тумани.

Хурматли
МУҲИДДИН ака!
Тавалуда айёминги
билин чин дила-
лан қўтмайман.
Узоқ умр, соғлик,
тўқис, кетмас ва
гўзал баҳт шилай-
ман.

Эҳтиром билан
Зебинисо

Хурматли Азиз
АБДУАЗИМОВ!
Туғилган кунингиз
билин табриклийман. Фарзан-
ларингиз баҳтига
соғ-омон бўлинг!
Таалабарингиз
номидан Назокат

Хурматли Турсунбой aka
ШОМУРОТОВ!

Сизни 65 ёгла тўлишингиз билан
табриклийман. Узоқ умр ва баҳту са-
одат шилайман. Яқинларингиз баҳти-
га соғ бўлинг!

Укангиз Камолиддин.

Хурматли устозимиз
Ҳамза РЎЗИҚУЛОВ!
45 ёшинги билан чин
қалбимиздан муборак-
бод этамиз. Оила аъзо-
ларингиз баҳтига соғ-са-
ломат бўлиб, фарзан-
ларингиз роҳатини
кўриб юринг.

Шогирдалигиз Насиба.
Қашқадарё вилояти,
Камали тумани.

Қизим ГУЛОЗДА!

Тавалуда айёминги
билин табриклийман. Оиласи
бахтига доим соғ-омон
бўл. Юзингдан кулагу,
чехранганга табас-
сум аримасин.

Онанг ва отанг.

Хоразм вилояти,

Питнин шаҳри.

Хурматли Сораҳон ҲАМОРОЕВА!

Туғилган кунингиз
билин табриклийман.
Узоқ умр, баҳт-са-
дат, оиласи ҳо-
тижрамалик, ишла-
рингизга ривож ти-
лайман.

Азим Эшонқулов

Хурматли Мирзабой
ЖУРАБОЕВ!

60 ёшинги муборак-
бод бўлсан. Сизга
тани сиҳатлик,
узоқ умр, баҳт-са-
дат шилаймиз.
«Матбуот тарқа-
тумвчи» АҚ жамоаси.

Моҳир жарроҳ Абдураҳмон
МАМАДАЛИЕВ!

Туғилган кунингиз билан самими
муборакбод этамиз. Яхшиликлар ҳам-
роҳиңиз бўлсан. Умрингиз ва кўнглини
гизнинг юлдузи онлари кўп бўласин.

Миннатдоҳ она—Хулкар.

БОШҚА ИЧМАЙМАН

Коронуда икки киши келар эди. Улар
маст, уйидан хайдалган эдилар.
- Дўстим, мен қадримга ийғлайман,
деди биринчи маст одам. - Арок ичга-
ним учун хотиним уйдан хайдади.
Болаларим ҳам менга
қарашмади.

- Нимасини айтасан,
дўстим! Шунчак йилдан бўён бунчалик
хўрланган эмасман. Хотиним "ичиши
ташламасангиз уйга қўймайман", деб
тириб олса бўладими?

Улар ийғламириб туртина-суртина йўл
юриди. Охири улардан биринчиси:

- Дўстим қанча пулинг бор?

- Яримтага етади.

- Менда ҳам бор

- Пулни нима қилимиз?

- Ичиши ташлаймиз,
дўстим. Ҳа, ташлаймиз!

- Ур-е мен ичиши ташла-
дим. Ҳаётим энди ўзгарди.

Орадан бир дақиқа ўтди.

- Дўстим юр, ичиши ташлаганимизни
ювамиз.

- Юр, буни ювомасак бўлмайди,- деб янга
арок ичишига йўл олиши.

Фуркат КАРИМОВ,
Боёвут тумани.

Кишлок ҳангомалари

ҚҮЙ (21.03 – 20.04). - Ҳафта даво-
мида кўп ишларни бажаришга улгураси-
з. Пулни ортиқча сарфу ҳаражатлар-
га ишлатманг. Кутимаган сафарга чиқасиз.

СИГИР (21.04 – 21.05). - Карзла-
рингизни узасиз. Ишда оиласигизда
ажойиб янгиликлар рўй беради. Янги ин-
сонлар билан танишасиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 – 21.06). - Сиз
учун жуда омадли ҳафта бош-
ланаяпти. Хорижий сафарларга чиқа-
сиз. Маблагнингизга маблаг кўшилади.

КИСКИЧБАКА (22.06 – 22.07). - Ишингизда учна нунум бўлмаса-да,
аммо, кайфиятингиз аъло булади. Ҳаф-
та охирида оиласигизда озгина муаммо чи-
киши мумкин.

**М
У
Н
А
Ж
Ж
И
М
Л
А
Р**

АРСЛОН (23.07 – 23.08). - Ҳаётин-
гизда кўнглиги ўзгаришлар бўлиши ку-
тилмоқда. Янги лойихаларингиз сизга катта
омад келтиради.

БОШОК (24.08 – 23.09). - Ўзингиз-
ни қийнамасдан бироз дам олинг. Ях-
шиси, уй ишлари билан шуғулланниб, дам
олиш кунлари эса оиласигиз билан дам олинг.

ТАРОЗИ (24.09 – 23.10). - Кўпдан
бўён ийғилиб қолган ишларингизни ту-
гатишга ҳаракат қилинг. Яқинларингиз
билан дийдорлашинг.

ЧАЁН (24.10 – 22.11). - Кимматбахо
буом ёки тақинчоқлар харид қилишин-
гиз мумкин. Саломатлигиниз билан
жиддийроқ шуғулланиши ҳам унутманг.

**Б
А
Ш
О
Р
А
Т
И**

ҶОТОР (23.11 – 21.12). - Фай-
тингизга-ғайрат кўшилиб, режаларин-
гизни амалга оширасиз. Қўпроқ маблаг то-
пиш имконияти пайдо бўлади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 – 20.01). - Ҳаётингиздаги энг ажойиб ҳафта
бўлади. Севимли инсонингиз билан
муносабатнинг янада қалинлашиди.

КОВФА (21.01 – 18.02). - Катта
манасбага кўтарилишингиз мумкин.
Билимингизни ишга солиб, янги ҳам-
касларингизга истеъоддингизни кўрсатинг.

БАЛИК (19.02 – 20.03). - Ҳаётингиз
сезиларли даражада ўзгаради. Үқиш-
га ёки ишга киришингиз учун энг кулај им-
коният пайдо бўлади.

ОЛАТИН ОШИК.

Момом ҳаётида жуда кўп воқеалар со-
дири бўлган. Ҳатто ўзлари ҳам: «Мен
Хизрга йўлиқканман, шунинг учун 107 ёшдаман», - дейдилар.

Ушр йилларида қишлоқнинг эркак-
лари барчаси урушга сафарбар этилиб,
фақат кекса чоллар ва ёш болалар,
аёллар қолган экан. Ҳашандаги Са-
рай қишлоғига электр бўлмай, тушчирикнинг хира
нурида кашта тикиар, ёш болалар тўп-тўп бўлиб бекинма-
чук ўйнашаркан. Холик тогам
ўшандаги 11-12 ёшда экан. Қишлоғимиз
охирида узун, каровсиз, бўш фермахона
бўлиб, ёш болалар ана шу
жойда бекинмачук ўйнашар-
кан. Фермахона кенг ва жуда
узун бўлиб, ҳатто катта қишилар
кундуз куни киришга бор-
момом ҳаётида жуда кўп воқеалар со-
дири бўлган. Ҳатто ўзлари ҳам: «Мен
Хизрга йўлиқканман, шунинг учун 107 ёшдаман», - дейдилар.

Ушр йилларида қишлоқнинг эркак-
лари барчаси урушга сафарбар этилиб,
фақат кекса чоллар ва ёш болалар,
аёллар қолган экан. Ҳашандаги Са-
рай қишлоғига электр бўлмай, тушчирикнинг хира
нурида кашта тикиар, ёш болалар тўп-тўп бўлиб бекинма-
чук ўйнашаркан. Холик тогам
ўшандаги 11-12 ёшда экан. Қишлоғимиз
охирида узун, каровсиз, бўш фермахона
бўлиб, ёш болалар ана шу
жойда бекинмачук ўйнашар-
кан. Фермахона кенг ва жуда
узун бўлиб, ҳатто катта қишилар
кундуз куни киришга бор-
момом ҳаётида жуда кўп воқеалар со-
дири бўлган. Ҳатто ўзлари ҳам: «Мен
Хизрга йўлиқканман, шунинг учун 107 ёшдаман», - дейдилар.

Момом: «Ушандаги Холик «Бисмиллоҳ»
деб ўша ошикини ушлаганди, у хозир-
гидан ҳам бой бўлиб, давлатли бўлиб
яшарди, дейди. Хозир тогам элнинг
олди, давлати зиёда, оиласи тўқис.

Зебинисо ФАФФОРОВА

расмдагидек чиройли, айниқса, дум пат-
лари тикрайиб, тўмшукчи билан май-
саларни титишга тушаб кетди. Завқла-
ниб, энди патларини сийламан десам,
хўрз бор овозда қичириб юборди...

Үйонсанам, тонг ёришиб келаяпти. Ту-
шимни нимага ўйинши билмасдим...

Тушчага куним оладатгидек кечди. Бирор, тушдан
кейин уйга кетма-кет ёри-
дорларлардан турли қўнги-
роқлар бўла бошлади. Онам
мехмонга келаётгани, овсинимни кўзи
ёриб, ўғилчалик бўлгани, аммани киз
узаттани, тогам пайғамбар ёшини ни-
шонлаётгани...

Хуллас, хўрзини тушда кўрсангиз,
демак сизни янгилек кутмоди.

Ф.ТОХИРОВА

ҲУРОЗЛАР – ЯНГИЛИКДАН ДАРАКЛАР

Кунларнинг бирда ажойиб туш кўрдим.
Тушимда кенг ҳовлида юрган эмишман.
Қизлиқ ҳовлимида мўъжазига боғ -
икки туп гилос, тўрт туп шафоти, опти
тула олма ва узумзоримиз ҳам гўё шу ҳов-
лидан жой олгандек эди. Теваароф-
даги гўзаликни кўриб, бир лаҳза жой-
имда турб қолибам.

Ҳовлининг бир четида товуқ-
хонага кўзим тушаб, курсанд
бўлиб кетдим. Чунки ёшли-
гимдан товуқ бўкин катта
бўлганман-да. Қолаверса, товуқ етти ха-
зинанини бири.

Карасам, тўртта товуқ, бир хўрз дон
чукла турди. Томорқа четидаги ям-
яшил майсаларни юлиб, товуқлар олдига
ташладим. Ўтга кўзи тушган хўрз дарҳол
катақ симларга яқинлашиди. Хўрз худди

Садой деган ажойиб шоиримиз бор.
Унинг ушбу мисраларини қалбимга ўз
билигимни ёзил қўйганиман.

Давлатинг борида авжинг зўрида,
Сенга кўллук қилас, авжинг зўрида.
Давлатинг йўғида, пешонанг шўрида,
Хабаринг олмайди қадрдорлар ҳам.

Атрофингга бок, Ҳуласа қил. Ҳавас
билин яшашга ўрган. Камтарин бўл.
Ўзингандаги кетма. Ҳаволаниб кетсанг,
одамларнинг ўзлари ерга аста-секин ту-
шириб қўйишиди. Башарий инсон, ярат-
ганин ўзи сени омон сақлагай...

Султонмурод ФАЙЗИЕВ,

Бўка агросаноат КХК ўқитувчи.

***

Дунёга келиш бир, кетиш бир. Бутун
мавжудотлар орасида энг улуфи Инсон.
Иигит бўлсанг, товорингдан ўт қаҷнаб
турсин. Бўшашма, лалайма...

***

Атрофингга бок, Ҳуласа қил. Ҳавас
билин яшашга ўрган. Камтарин бўл.
Ўзингандаги кетма. Ҳаволаниб кетсанг,
одамларнинг ўзлари ерга аста-секин ту-
шириб қўйишиди. Башарий инсон, ярат-
ганин ўзи сени омон сақлагай...

Султонмурод ФАЙЗИЕВ,

Бўка агросаноат КХК ўқитувчи.

***

ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Пардоз ашёси	Кир ювиш кукуни	Мусиқий оқим	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Хашарот	Пайғамбар кўёви	Тур, нав	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Шоколад тури	Хашарот	Россия телеканали
Шифокор	↓ →	↓	↓	Немис бастакори	↓ →	↓	↓	Геометрик шакл	↓ →	↓	↓
“... ЗИЛ”	→			Дарё	→			Орқа томон	→		
Кема ошпази	→			Инсон аъзоси	→			Эрон шохи	→		
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Сил таёқчали кашфиётчи	Ҳаё, номус, ор	Қадимги Ҳитой сулоласи	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Пайғамбар лардан бири	Мотам, жаноза	Аниқла, сурингири	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Тундра ўсимлиги	Ҳитой гимнастикаси	Оби ... Булоги
Сўроқ олмоши	↓ →	↓	↓	Инсон аъзоси	↓ →	↓	↓	Сув ҳолати	↓ →	↓	↓
Нон тури	→			Тиббий асобоб	→			“Замонлар ...” (Фильм)	→		
Подио, бек	→			Машхур шахматчи	→			Сопол идиш	→		
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Автомат тури	Йирик сув ҳайвони	Тога (шевада)	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Эркаклар кийими	Ҳасса	Олга ...!	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Тахта кроват	Ковланган жой	Поляк жаноби
Расмий хужжат	↓ →	↓	↓	Кечки пайт (форсча)	↓ →	↓	↓	Бисёр, сероб	↓ →	↓	↓
Машхур иллюзионист	→			Пайғамбар	→			Тўтиқуш тури	→		
Мусиқий ТВ канал	→			Лойик, тўғри келади	→			“... Соқчи (фильм)	→		
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Ўсимлик тури	Ваъда, ният	Ёргулик	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Космик станция	Маргарин тури	... ўсган дарахт	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Рақс кечаси	...рус Автобуси	Тилла, кумуш
Японча мурожаат	↓ →	↓	↓	Шахмат ҳолати	↓ →	↓	↓	Мен (қўйликда)	↓ →	↓	↓
Кийик тури	→			Ука	→			Ora	→		
...овний Дастур	→			Касаллик тури	→			Кўплик кўшимчаси	→		
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Ўғил (акси)	Оқ-кора	Дераза қисми	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Пайт, вақт	... ҳаёт, сув	... этган нур	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Бўлди, етар!	Ишора	Араб ҳарфи
Ёғин тури	↓ →	↓	↓	Тугрукхона ҳамшираси	↓ →	↓	↓	“Мистер ...”	↓ →	↓	↓
Билан (шакли)	→			Киприк	→			Дарё	→		
Юқори намлиқ	→			... этмай ўтириди	→			Рақам	→		
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Қыл, жун	Катта қиз	Бильярд сокқаси	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Макка-жӯҳори ўсимлиги	Россия ТВ канали	Вокал чоғи ансамбли	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Инкор этмоқ	Сирти (акси)	“... ва турмуш” (журнал)
Тоф жинси	↓ →	↓	↓	Эйидхонен футбол клуби	↓ →	↓	↓	Сув ости қояси	↓ →	↓	↓
Пардоз ашёси	→			Исми, номи	→			Буви, эна (шева)	→		
Кулоги оғир	→			Индонезия ороли	→			Ислом, будда	→		

ЭЪЛОНЛАР

АБДУРАҲМОН

хусусий шифохонасида

ТОМОК, КУЛОК,
БУРУН СОҲАСИ БЎЙЧА
КУЙДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:

1. Гайморит, фронтит, этмоидит, стеноидитни пункциясиз даволаш усуллари.

2. Аллергик вазомотор ринитлар.

3. Йирингли ва йирингиз отитлар. Эшишингинг пасайиши ва кулоқдаги шовқин.

4. Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томокдаги “тиқилиш ҳисси”, сабаби аниқланмаган йутал.

5. Лор аъзолари яллигланиши касалликларни лазер билан даволаш.

6. Танглайдаги бодомсизмон без олиб ташланганидан сўнгти фарингитлар.

7. Шалангуклоқники, буруннинг ташки кўриниши ва бурун деворини жарроҳлик йўли билан даволаш сармарал усувлар билан бажарлади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32-йй.

Телефон: 276-85-86, 116-88-02.

Мўлжал: “Чилонзор” метроси бекатидан “Собир Рахимов” метроси томонига 500 метрча юрилиб, ўнга бурилади.

“ЛОРА-ЛЮКС” тўй кўйлаклари салонининг эшиклари келинпошшалар учун доим очиқ!

МАНЗИЛ: метронинг “Халқлар дўстлиги” бекати, Олмазор даҳаси, 7-йй, 32-хонадан.

Телефонлар: 395-59-49, 395-02-80

Торт, пиширик, таом ва салатлар тайёрланиши тез ва арzon нарҳда ўргатаман.

Тел: 170-18-86

SHANNOZA RIXSI масъулияти чекланган жамият устав жамғармаси 212610683 сумдан 61381117 сумгача камайтирилади.

Даъвولар 1 ой инида қабул килинади. ТЕЛ: 55-53-00

БОЛАЛИГИМ -
БЕҒУБОРЛИГИМ

Руҳимда хаёл кезади. Шаммол эсади. Лекин сени соғинганимни ким сезади? Болалигим! Адирлари кизғалдоғу лолалигим! Нима килай, ахир сени соғинаверсан? Сени эслаб, томорқадан қизғалдок терсан?

Болалигим!.. Йўқ! Оркантга қайт. Бир озор бердимми сенга, айт? Изларингга зор бўларим бор. Кел, йиглавериб томогим кетди-ку қараб! Келсан агар булутларда юардик сакраб, шабодалар майин силарди юзларимизни. Кеткизолмай оввораман сендан қолган изларни...

“Қачон келасан?” деб бақираман гоҳи тутоқиб. Бир бор жуссанг учгич келар расмингта бокиб. Айвондаги мусичаларга қараб йиглагим келади, наҳотки ўша дамлар қайтмаса? Ҳаёт, эй, бу ҳаёт... Дарё мисол оқиб ўтаверади. Сени мендан узокларга иргитаверади. Бир бор қайтсанг нима бўлади... болалигим. Мен... Кизғалдоқнинг қизил юзини кўксимга босаман ва кўксим қизил дод бўлади. Бу - сенинг хотиранинг изи. Бу - менинг юрагимга кўйилган сенинг умрбокий хайкалнингдир. Болали! Кувлар эдим чаманзорда капалакни. Энди эса изляяман “Оқшом эртаклари”ни. Болалик, мен биламан сен бир кун албатта қайтасан! Шунда... (Йўқ бу бариги орзу...) Болалигим сени бевафолинг, кочоқлигин учун абадиятлик жаозси билан юрагимга камаб кўйдим. Болалик! Қандай ширин лаҳзалардир бу ёшлик. Бугун мен хурсанд бўлиб айтаман: Сен юрагимда мангу яшайсан. Болалигим! Бегуборлигим!

Зухра ХУДОЙБЕРГАНОВА

ДУШАНБА 21

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Узбекистон!"
8.00-8.45 "Таҳлилнома".
8.45 ТВ анонс.
8.50 Олтин мерос.
9.00 "Олам ва одам" дастури: "Гўзаллик сабоги".
"Болалар сайёраси":
9.50 "Коинотдан келганин".
Мультфильм.
10.30 "Менинг университетим".
10.50 ТВ анонс.
10.55 Дунё иклими.
11.00 "Ахборот".
11.10 "Самарқанд-2750"
11.15 "Одами эрсанг"
11.35 "Минг бир ривоят".
11.40 "Оқибат". Мумкий номидаги мусикали драма таътирининг спектакли. 1-кисм.
12.40 ТВ анонс.
12.45 "Оқибат". Спектакль. 2-кисм.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иклими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг субости саргузашлари".
15.10 "Хаёт манзаралари".
15.20 "Ватанпарвар".
16.20 "Мозиң силлари".
"Болалар сайёраси":
16.40 "Эрталлар - яхшиликка етаклар".

17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Олтин мерос.
17.20 "Юртим бўйлаб" дастури: "Тупроқдаги музжиза".
17.40 "Марғилон-2000".
17.45 "Хаёт ва конун".
18.05 "Оханглар оғушида".
18.15 "Умр мазмунни".
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.15 "Молия ва банк хабарлари".
20.30 "Ахборот" (рус).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "ТВ шифкор".
20.10 "Оила ришталари".
20.15 "Самарқанд". Телесериал премьера.
20.20 "Кўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.00 Миллий сериал: "Бобур".

16.00 "ДАВР".
16.15 "Ватаним!".
16.20 "Улмас мусика". Жюл Массе.
16.25 "Уймадаги фарыштам".
16.45 "Куйла, дилкаш дутубур".

рим!" Фанижон Тошматов номидаги дугорчилар ансамблининг концерти.
17.05 "Матонат".
17.20 "Journal".
17.40 "Жасорат".
18.00 "Музжизавий дунё".
19.00 "ДАВР".
19.30 "Оқшом кўнгириклири".
19.50 "Фазал мулки".
20.20 "ТВ-банк".
20.20 "Ахборот" (рус).
20.50 Дунё иклими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Зўравонлик жазоси".
22.05 "Икки тақдир". Телесериал премьера (Хиндистон)
22.50 "Кўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.00 Миллий сериал: "Бобур".

17.50 Кўрсатувлар тартиби.
17.55 Мультфильм. "Шумтакалар".
18.05 "Телекуерьер маркет".
18.25 "Биласизми?"
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Анонс".
18.50 "Гвадалупе". Телесериал.
19.30 "Мусика SMS".
19.50 "Саломат бўлинг"/рус/.
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури.
20.15 "Улмас мусика". Жузеppе Верди.
16.30 "ТВ-банк".
16.40 "Самарқанд - 2750 ёнда".
16.45 "Пойтахтдан узокрокрада".
17.00 "Ватанпарвар".
18.00 "Музжизавий дунё".
18.50 "Кино-SMS". Совринли телесубсаба.
18.55 "Иким".
19.00 "ДАВР".
19.30 "Оқшом кўнгириклири".
19.40 "Истиқбол тимсоллари".
19.50 "Фазал мулки".
20.10 "JOKER" телепрограмма.
20.15 "KINOMANIYA".
20.45 "Омон бўлинг!".
20.50 "Зерда". Сериал.
21.35 "Ешик наволари".
21.55 "Иким".
22.00 "ДАВР".
22.30 "SMS-мутика". Ёш ижорчилаш танлови.
22.50 "Кор алансаси".

борот дастури/рус./
20.15 "ТВ юрист".
20.20 "Волки". Научно-популярный фильм. 1-кисм.
20.50 "Интервью"/рус/.
21.00 "Жозиба".
21.25 "Анонс".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "ТВ юрист".
21.50 "Телекуерьер маркет".
22.10 "Аёл қалби".
22.25 "Биласизми?"
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури/рус/.
22.45 "Анонс".
22.50 Кино: "История любви".

20.50 "Спортивизм малика-лари".
21.05 Футбол шархи.
21.30 "Хабарлар" (ўзб. тилида).
21.50 Спортивное кино.
"Нокдаун". Художественный фильм.
(1-кисм).
23.00 ПроФИНГ.
23.50 "Туннингиз осуда бўлсин!"

TV-MARKAZ

07.00 "Примэра" (ўзб).
07.30 Узбек наволари
08.00 "Примэра" (рус).
08.30 "Сайлігхоз"
08.45 Мировые хиты
09.00 Сериял "Оперативный псевдоним" 17-серия
10.00 "Сумнас орзулар"
10.50 Узбек наволари
11.00 "Проклятие золотого цветка" худ. фильм
13.20 Мировые хиты
13.30 "Миссия невосторгома"
14.00 Узбек наволари
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.30 Узбек наволари
17.00 "Навбат"
17.40 Узбек наволари
18.00 "Примэра" (ўзб).
18.30 "Куликар фэнтазиялар" (ўзб).
19.00 "Примэра" (рус).
19.30 Сериял "Оперативный псевдоним" 18-серия
20.30 Мировые хиты
21.00 Узбек наволари
22.00 X/F "МОДНАЯ МАМОНКА"
20.00 "Моя девочка". Сериал.
00.15 Миксер

4.00 Телеканал «Доброе утро»

8.00 Анатолий Папанов,

Вера Алентова в фильме

"Время желаний"

10.05 "Поле чудес"

11.00 Уважаемые теле-

зрители! Приносим свои

извинения за перерыв в

вещаниях с 11.00 до 15.00

в связи с профилактиче-

ским работами

15.00 "Любовь как лю-

бовь". Многосерийный

фильм

16.00 "Федеральный су-

дья"

17.00 Вечерние новости

(с субтитрами)

17.15 "Жди меня"

18.05 "Татьянин день".

Многосерийный фильм

18.55 "Чужие тайны". Мно-

госерийный фильм

20.00 Время

20.30 Примэра. «Свой-

чужой». Многосерийный

фильм

21.30 «Миллионы Сергея

Мавроди»

22.30 Ночные новости

22.45 Теория невероятно-

сти. «Пророчество»

23.35 «Гении и злодеи»

0.10 Триллер «Просто,

как смерть»

2.00 Время

2.30 Адам Болдуин в трил-

лере «Контроль разума»

10.50 Регина Минник в де-

тектическом телесериале «Бух-

а Филиппа».

12.35 ВЕСТИ.

13.00 ВЕСТИ.

13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

13.40 «Суд идет».

15.00 «Кулагин и партнеры».

15.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

16.00 ВЕСТИ.

17.00 «Танго втроем». Теле-

сериал.

19.00 ВЕСТИ.

19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКВА.

20.05 «Спокойной ночи, ма-

лыши!».

20.15 Владимир Горянский в мелодраме «Когда ее со-

всем не жалко».

22.00 ПРЕМЬЕРА. «Гордо-

к».

23.00 «ВЕСТИ+».

23.20 «Честный детектив».

Авторская программа Эдуарда Петрова.

23.50 «Синемания».

0.20 «Дорожный патруль».

0.40 НОЧНОЙ СЕАНС. Сер-

гей Маковецкий, Алексей Серебряков и Лариса Гузева в фильме «Патриотич-

ской комедии». 1992г.

2.20 Канал «ЕвроНьюс» на

русском языке

3.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ

ЧАСТЬ.

13.00 ВЕСТИ.

13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКВА.

13.40 «Суд идет».

15.00 «Кулагин и партнеры».

15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКВА.

16.00 ВЕСТИ.

16.10 Ярослав Бойко и Мар-

гарита Шубина в телесериала

«Неотложка».

17.05 «Танго втроем». Теле-

сериал.

18.00 «Ангел-хранитель». Теле-

сериал.

19.00 ВЕСТИ.

19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБ-

ЛАСТЬ.

20.05 «Спокойной ночи, ма-

лыши!».

20.15 1955 РУССКАЯ СЕРИЯ.

ПРЕМЬЕРА. Игорь Петренко,

Светлана Тимофеева-Летун-

овская, Александра Лазарев-

ст, Светлана Немоляева, Ната-

лия Сумская, Богдан Бенюк,

Ольга Прохорьева, Сергей

Рост и Владимир Горянский в мелодраме «Когда ее со-

всем не жалко».

22.00 ПРЕМЬЕРА. «Путь к

спасению. Русский храм на

чубине».

23.20 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС.

Берт Рейнолдс в детективе

«Вещественное доказательство» (США). 1989г.

1.20 «Дорожный патруль».

1.40 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУ-

НОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).

2.25 ПРЕМИЯ «ЭММИ». Ре-

бекка Де Морней в телесери-

але по роману Стивена

Кинга «Сияние»

3.15 Канал «ЕвроНьюс»

3.40 ВЕСТИ.

4.00 Телеканал «Доброе утро»

8.00 Анатолий Папанов,

Вера Алентова в фильме

"Время желаний"

10.05 «Поле чудес»

11.00 Уважаемые теле-

зрители! Приносим свои

извинения за перерыв в

вещаниях с 11.00 до 15.00

в связи с профилактиче-

ским работами

15.00 "Любовь как любовь".

Многосерийный

фильм

16.00 "Федеральный судья"

17.00 "Вечерние новости

(с субтитрами)

17.15 "Жди меня"

18.05 "Татьянин день".

Многосерийный фильм

18.55 "Чужие тайны". Мно-

госерийный фильм

19.00 "Татьянин день".

19.45 "Путь говорят"

19.55 "Чужие тайны".

20.00 "Вечерние новости

(с субтитрами)

20.45 "Любовь как любовь".

Многосерийный

фильм

21.00 "Модная мамочка"

21.30 "Узбек наволари

21.45 "Марказ NEWS" (рус)

22.00 "УСПЕТЬ ДО ПО-

ЛУНОЧИ". Худ. фильм

00.15 Миксер

00.00 "Пойтахт"

00.30 "Салом, Тошкент!"

00.40 "Годское утро, Россия!".

7.45 "Валерий Ободзинский". Неизвестная исповедь

8.45 ВЕСТИ.

9.00 "Частная жизнь".

10.00 ВЕСТИ.

10.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

10.55 Владимир Горянский в мелодраме "Когда ее со-

всем не жалеть".

12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ

7.30 "Салом, Тошкент!"

8.35 "Гладалуе".

9.20 "Телекуерьер-маркет".

10.00 "Примэра".

10.15 "Репортаж".

10.55 -12.25 Кино

***

17.55 Мультифильм

18.05 "Телекуерьер-маркет".

18.30 "Пойтахт".

18.50 "Гладалуе".

19.20 "Давлатлиги".

19.50 "Муқаддас қадамжо-

лар".

20.00 "Пойтахт".

20.20 Мир животных

20.50 "Интервью".

21.00 "Жозиба".

21.30 "Пойтахт".

21.50 "Телекуерьер-маркет".

22.10 "Бўнёдор".

22.30 "Пойтахт".

22.50 Кино: "Арсен Люлен".

7.00 "Бодровое утро".

TV-MARKAZ

07.00 Узбек наволари
07.30 "Премьера" (рус)
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 "Навбат" Рашид Ходжиков билан
08.50 Узбек наволари
09.00 Сериал "Оперативный псевдоним" 19-серия
10.00 Мировые хиты
10.30 Узбек наволари
11.00 "Успеть до полуночи" худ. фильм
13.15 Узбек наволари
14.00 Марказ NEWS (узб)
14.10 Узбек наволари
15.00 Теленяна

ПАЙШАНБА 24

О'zbekiston

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ ананс.
8.40 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 дараҳа бурчак остида".
"Болалар сайёраси":
9.05 1. "Кунвон стартлар".
Телемусобака.
2. "Рокки ва унинг дўстлари". Мультсерериал.
10.00 ТВ ананс.
10.05 "Хаёт манзаралари".
10.15 "Тавлиғим эътибор - келажакка эътибор".
10.35 Xalq чоргу оркестрлари. фестивали.
10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ ананс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 Самарқанд - 2750.
12.00 "Ахборот" (инглиз тилида)
12.10 "Юртим бўйлаб" дастури: "Хива гилламлари".
12.20 "Сиз билган ва билмаган".
12.40 "Агар Сиз"
13.00 ТВ ананс.
13.05 "Иккى тақдир". Телесериал.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.20 "Олам ва одам" да-

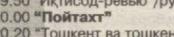
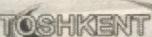
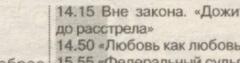
15.45 Мировые хиты
16.00 "Сайилгоҳ"
16.15 Мировые хиты
17.00 Узбек наволари
18.00 Марказ NEWS (рус)
18.10 "Кулинар фантазиялари"
18.40 Узбек наволари
19.00 Сериал "Оперативный псевдоним" 20-серия
20.00 Узбек наволари
21.00 "Миссия неповторима"
21.30 Узбек наволари
22.00 Киноколлекция "ПРИЗРАКИ ГОЙИ" худ. фильм
00.10 Миксер

4.00 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 «Малахов+»
9.00 «Агент национальной безопасности». Многосерийный фильм
10.05 «Лукмие тайны». Многосерийный фильм
11.00 Новости
11.15 «Понять. Простить»
11.40 «Лопита. Без комплексов»
12.30 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Контрольная закупка»
14.00 Новости (с субтитрами)

14.15 Вне закона. «Дожить до расстрела»
14.50 «Любовь как любовь»
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости
17.15 «Пусть говорят»
18.00 «Татьянин день»
18.55 «Лукмие тайны»
20.00 Время
20.30 Примьера. «Свой-чужой»
21.30 Спецрасследование. «Испытание наследством»
22.30 Ночные новости
22.45 «Кто варит кашу президенту?»
23.45 Жаклин Биссет в проклическом фильме «Бездна»
2.00 Время
2.30 X/Ф «Крэйзи»
16.00 ВЕСТИ.

4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.45 «Их могли не спасти. Узники Курильского квадрата»
8.45 ВЕСТИ.
9.00 «Частная жизнь»
10.00 ВЕСТИ.
10.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
10.55 Владимир Горянский в мелодраме «Когда ее совсем не ждешь»
12.40 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.40 «Суд идет»
15.00 «Кулагин и партнеры»
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16.00 ВЕСТИ.

16.10 Ярослав Бойко и Маргарита Шубина в телесериале «Неотложка»
17.05 «Танго втроем». Телесериал.
18.00 «Ангел-хранитель». Телесериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
19.55 «Спокойной ночи, малыш!»
20.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Игорь Петренко, Светлана Тимофеева-Лутновская, Александр Лазарев-ст., Светлана Немоляева, Наталья Сумская, Богдан Бенюк, Ольга Прокофьева, Сергей Рост и Владимир Горянский в мелодраме «Когда ее совсем не ждешь»
22.00 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе.
1960. Секретарь обкома.
23.20 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Георгий Дрод и Владимир Талашко в детективе «Осторожно! Красная руту». 1995г.
0.55 «Дорожный патруль». 1.10 «Горячая десятка»
2.10 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
2.55 ПРЕМИЯ «ЭММИ». Ребекка Де Морней в телесериале по роману Стивена Кинга «Сияние» (США).
3.45 ВЕСТИ.

ЖУМА 25

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ ананс.
8.40 Олтин мерос.
8.50 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 дараҳа бурчак остида".
"Болалар сайёраси":
9.15 1. "Цирк, цирк, цирк".
2. "Фантадром". Мультифильм.
10.10 "Минг бир ривоят".
10.15 "Табаррук замон".
10.45 "Молия ва банк хабарлари".
10.50 "Сизнинг адвокатигиз".
11.00 "Ахборот".
11.20 "Оила ришталари".
11.55 "Ортим бўйлаб" дастури: "Сулоп давомчилари".
12.25 2007 йил - Ихтиомий химоя ийли. "Эзоз".
12.45 Самарқанд-2750 йиллигига "Регистон".
13.05 "Иккى тақдир".
13.45 "Зилол". Фольклор кўшиклиари.
14.00 "Ахборот".
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто комансдининг сувости саргузаштлари".
15.10 "Хаён мусикиси хазинасидан". Модарт. "Аёллар машмашаси" операси.
16.20 "Коракалпокнома".
"Болалар сайёраси":
16.40 "Эртақлар - яхшилик етаклар".
17.15 Олтин мерос.

17.20 "Саломатлик" дастури.
17.40 Ю. Рахабий номидаги маком ансамблининг концерти.
18.00 "Рангиг дунё".
18.20 "Минг бир ривоят".
18.25 "Зиё" студиси намойиш этаси: "Этаклод мустаккамлиги йўлида".
18.45 "Ошинг". Телесериал.
19.15 "Бизнес янгиликлари".
19.20 Дунё иқлими.
19.30 "Ахборот" (рус).
20.10 "Оила ришталари". Телесериал.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ ананс.
21.40 "Одамлардан бири".
22.00 "Иккى тақдир". Телесериал.
22.45 ТВ ананс.
22.55 "Кўшиғимсан, мухаббат" (SMS. Овоз бериши)
23.05 Миллий сериал: "Бобур".

7.00 "Янги тонг"
9.00 "Давринг боласи"
9.20 "Зерда". Сериал.
10.00 "ДАВР".
10.15 "Ватаним!"
10.20 "Тақдир". Илмий-оммабон фильм.
11.10 "Фазал мулиқ".
11.30 "Интифада".
12.30 "Давлаткор".
13.15 "Давринг боласи".
13.30 "Болалар табасуми".
13.40 "Истиқбол тимсоллаши".
13.50 "Кор алангаси".
15.00 "ЯНГИ КУН" ахборот.

7.00 "Янги тонг"
9.20 "Телекувер-маркет".
9.40 "Келажакка интилиб".
10.05 "Умид юлдузлари".
10.35 "Истиқод - ревю"/рус/
10.45 "ТВ юрист".
10.55 -12.25 Кино: "Маленький кулашлик".
11.10 "Фазал мулиқ".
12.00 "ДАВР".
22.30 "SMS-мутика". Ёш ижоричилар танлови.
22.50 Жаҳон киноси: "Тезкор фото".

20.50 "Репортаж"/рус/.
21.00 "Жозиба".
21.25 "Анонс".
21.30 "Пойтакт".
21.50 "Телекувер-маркет".
21.60 Таътил олдидан: "Буни изотмаганимиз". Бадий фильм.
18.00 "Мъуҗизавий дунё".
18.50 "Кино-SMS". Соврини телемусобака.
19.00 "ДАВР".
19.30 "Оқшон кўнгироқлари".
19.35 "Ахборат".
19.50 "Фазал мулиқ".
20.10 "Спорт-лото".
20.20 "Дунё таомлари".
20.40 "Табассум кил!".
20.45 "Омон бўлинг!".
20.50 "Зерда". Сериал.
21.35 "Ешил наволари".
21.55 "Иким".
22.00 "ДАВР".
22.30 "SMS-мутика". Ёш ижоричилар танлови.
22.50 Жаҳон киноси: "Дерхи ритм".

7.00 "Бадрое утро".
8.05 "Малахов +".
9.00 "Хабарлар" (рус. тилида).
10.20 "Пойтакт" ахборот дастури/рус/.
22.45 "Анонс".
22.50 Кино: "Дерхи ритм".

07.00 Узбек наволари
08.00 Марказ NEWS (узб)
08.10 "Сайилгоҳ".
08.25 Мировые хиты
09.00 Сериал "Оперативный псевдоним" 20-серия
10.00 Узбек наволари
11.00 Новости
11.15 "Понять. Простить"
11.40 "Без комплексов".
12.30 "Детективы".
13.00 Другие новости
13.25 "Контрольная закупка".
14.00 Новости
14.15 Ве закон. "Путь Одиссея".
14.50 "Любовь как любовь".
15.55 "Федеральный судья".
17.00 Вечерние новости
17.15 "Пусть говорит".
18.00 "Татьянин день".
19.55 "Поле чудес".
20.00 Время
20.25 Примьера. "Минута славы". Суперфинал. Необыкновенный концерт
22.30 "Что? Где? Когда?".
23.50 "Небесные создания".
1.35 Комедия Стивена Спилберга "1941".
2.00 Время
2.25 Комедия "1941". Про 4.00 Теория невероятности. "Пророчество".

18.10 "Сунги кунгирок"
18.20 Узбек наволари
18.30 "Сунги кунгирок"
18.40 Марказ NEWS (узб)
18.50 "Топ-20"
19.00 Мировые хиты
19.00 Узбек наволари
19.55 "Сунги кунгирок"
20.00 "Сунги кунгирок"
20.45 "Сунги кунгирок"
21.00 "Кинокурьер"
21.30 "Премьера" (рус)
22.00 "НАС ПРИНЯЛИ!" худ. фильм
23.45 Миксер

4.00 "Доброе утро, Россия!"
7.35 "Вся Россия".
7.45 К ЮБИЛЕЮ. "Александр Калягин: монолог на дне сцены".
8.45 "Мусульмане".
9.00 "Частная жизнь".
Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.

безопасности".
10.05 "Лукмие тайны".
11.00 Новости
11.15 "Понять. Простить"
11.40 "Доктор Курлатов".
12.25 "Детективы".
13.00 Другие новости
13.25 "Контрольная закупка".
14.00 Новости
14.15 Ве закона. "Объятия дьявола".
14.50 "Любовь как любовь".
15.55 "Федеральный судья".
17.00 Вечерние новости
17.15 "Пусть говорит".
18.00 "Татьянин день".
18.55 "Поле чудес".
19.00 Время
20.25 Примьера. "Минута славы". Суперфинал. Необыкновенный концерт
22.30 "Что? Где? Когда?".
23.50 "Небесные создания".
1.35 Комедия Стивена Спилберга "1941".
2.00 Время
2.25 Комедия "1941". Про 4.00 Теория невероятности. "Пророчество".

18.05 "Спокойной ночи, малыш!".
20.15 "Юрмала". Международный фестиваль юмористических программ.
22.05 Евгений Сидихин и Елена Дробышева в остроожном фильме "Ахиллесова пята". 2001г.
1.10 Патрик Суизи в фильме "Зеленый дракон" (США). 2001г.
3.05 "Дорожный патруль".
3.25 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
4.10 ПРЕМИЯ "ЭММИ". Ребекка Де Морней в телесериале по роману Стивена Кинга "Сияние" (США). 1997г.

18.00 Время
19.00 Узбек наволари
19.55 "Лукмие тайны".
20.00 "Ангел-хранитель".
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
19.55 Владимир Горянский в мелодраме "Когда ее совсем не ждешь".
20.30 Примьера. "Свой-чужой".
21.30 "Человек и закон".
22.30 Ночные новости
22.45 "Судите сами".
23.40 Роберт Редфорд в фильме "Брунейкер".
2.00 Время
2.30 Марина Нелюва в мелодраме "Просто Саша".

20.00 Время
20.30 Примьера. "Свой-чужой".
21.30 "Человек и закон".
22.30 Ночные новости
22.45 "Судите сами".
23.40 Роберт Редфорд в фильме "Брунейкер".
2.00 Время
2.30 Марина Нелюва в мелодраме "Просто Саша".

4.00 "Доброе утро, Россия!".
7.45 "Мой серебряный шар".
8.45 ВЕСТИ.
9.00 "Частная жизнь".
10.00 ВЕСТИ.
10.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.55 Владимир Горянский в мелодраме "Когда ее совсем не ждешь".
12.40 ВЕСТИ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.40 "Суд идет".
15.00 "Кулагин и партнеры".
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Ярослав Бойко и Маргарита Шубина в телесериале "Неотложка".
17.05 "Танго втроем".
18.00 "Ангел-хранитель".
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20.05 "Спокойной ночи, малыш!".
21.55 "Жестокий роман".
Лидия Руслановой.
22.55 "Ципленок жареный".
Фильм Николая Сванидзе.
23.20 "ВЕСТИ+".
23.40 "Файл с широкими глазами".
2.45 "Дорожный патруль".
2.55 "Закон и порядок".
3.40 ВЕСТИ.

ева, Наталья Сумская, Богдан Бенюк, Ольга Прокофьева, Сергей Рост и Владимир Горянский в мелодраме "Когда ее совсем не ждешь".
12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ.
13.40 "Суд идет".
15.00 "Кулагин и партнеры".
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ.
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Ярослав Бойко и Маргарита Шубина в телесериале "Неотложка".
17.05 "Танго втроем".
18.00 "Ангел-хранитель".
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20.05 "Спокойной ночи, малыш!".
21.55 "Жестокий роман".
Лидия Руслановой.
22.55 "Ципленок жареный".
Фильм Николая Сванидзе.
23.20 "ВЕСТИ+".
23.40 "Файл с широкими глазами".
2.45 "Дорожный патруль".
2.55 "Закон и порядок".
3.40 ВЕСТИ.

ШАНБА 26

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Узбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайераси":
8.50 "Олтин тож". Телевизион
йин.
9.25 "Шифокор қабулида".
9.50 ТВ анонс.
9.55 "Худоя сари".
10.15 1. "Инсан". 2. "Мағрит".
10.55 ТВ анонс.
11.00 "Оналар мактаби".
11.20 "Оила ришталари". Телесери-
нал.
11.55 "Шарк тароналари".
12.15 "Интеллектуал ринг".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесери-
нал.
13.45 Олтин мерос.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Етиб келдикми?" Бадий
фильм.
15.50 "Минг бир маслаҳат".
"Болалар сайераси":
16.10 1. "Ўйла, Изла, Топ!" Телесери-
нал.
2. "Эртаклар - яхшиликка етак-
лар".
17.05 ТВ анонс.
17.10 "Сунгит кўнғироқ".
17.30 "Шахсий фикр".
18.05 "Саломатлик сирлари".
18.25 "Оҳанлар оғушида".
18.35 "Мехр кўёда".
19.15 "Суругта оламида".
19.20 Дунё иклими.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълон-
лар.

19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.05 "Рузгор мактаби".
20.10 "Оила ришталари".
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Хандалақ".
22.10 "Кўшигимсан, муҳаббат"
(SMS. Овоз бериш)
22.20 "КиноТеатр".
22.45 "Каролина Лемб хоним".
Бадий фильм. 1-кисм.

7.00 "ЯНГИ ТОНГ"
9.00 "Даврнинг боласи".
9.20 "Зерда", Сериал.
10.00 "ДАВР".
10.15 "Ватаним!"
10.20 "Гарфилд-2". Муль-
фильм.
11.45 "Килини кирк ёриб"
12.30 "Дилроуз". "Нихон" мукофо-
ти сорвиридор А. Солиев.
13.00 "ДАВР".
13.15 "Даврнинг боласи".
13.30 "Бола тилидан". Телемусо-
бака.
14.00 "Автолатрут".
14.15 "Чемпион сирлари".
14.35 "Бу шунчид булган эди"
14.55 "Кино-SMS".
15.00 "ЯНГИ КУН"
16.00 "ДАВР".
16.15 "Ватаним!"
16.20 "Конун ижроси".
16.30 "Муруват".
16.40 "Алананай"
17.00 "Робинсонларникида
мехмонда". Мультильм.
18.30 "Кино-SMS". Сорвирили тे-
лемусобака.
18.35 "Яккакураш маликаси -
2007".
18.45 "Каталог".
Премьера.

19.00 "ДАВР".
19.30 "Рузгор мактаби".
19.50 "Фазал мулки".
20.00 "Эверест". Интеллектуал
йин.
20.45 "Табассум кил!"
20.50 "Зерда". Сериал.
21.35 "Ешил наволари".
22.00 "ДАВР".
22.30 "SMS-музыка". Ёш ижрочи-
лар танлови.
22.50 Жаҳон киноси: "Ишк инти-
хоси".

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Гвадалупе". Телесериал.
9.20 "Телекулер-маркет".
9.40 "Маърифат фидодилари".
10.05 "Саломат бўлинг".
10.40 "Репортаж"/рус.
10.50 "Афиша"/рус.
11.00 "ТВ юрист"/рус.
11.10-12.55 Кино: "Держи ритм".
17.50 Кўрсатувлар тартиби.
17.55 "Афиша".
18.05 "Телекулер-маркет".
18.25 "Биласизмиз"?
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.50 "Вадалупе". Телесериал.
19.30 "Мусика SMS".
20.00 "Пойтахт".
20.15 "ТВ юрист".
20.20 Мир животных: "Зебры". 2-
кисм.
20.50 "Интервью".
21.00 "Козиба".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "ТВ юрист".
21.50 "Телекулер-маркет".
21.10 "Истебод".
21.50 Мультильм: "Атлантида
сирлари".
13.05 "Мусика SMS".
13.30 "ТВ юрист".
13.35 Кино: "В ожидание чудо".
15.05 "Саргузашлар ороли".
15.35 Фильм детям: "Мост в Те-
ратибию". Премьера.
17.05 "Телекулер - маркет".
17.25 Кино: "Истамбулдаги
вокеа".
19.15 "Козиба".
19.40 "Мулоҳаза учун мавзу".
20.10 "CINEMA BOLLYWOOD".
20.30 "Туризм ҳақида"/рус.
21.05 X/ф "Я Сэм"/Премьера.

7.30 "Душанбагача бир гап
бўлар" Бадий фильм.
8.30 "Болалар давраси".
9.00 "Якшана бонутшаси".
9.20 "Зерда", Сериал.
9.55 "Ватаним!"
10.00 "БАТАНПАРВАР".
11.00 "Journal".
11.20 "Дунё таомлари".
11.40 "Рузгор мактаби".
12.00 "Чумолилар ҳужуми".
13.30 "САЛОМ, ТАТЬИЛ!"
14.45 "Таранум".
15.30 "Ринг кирлолари".
16.20 "Чемпион сирлари".
16.45 Жаҳон киноси: "Темир ни-
кобли одам".
18.45 "Яккакураш маликаси -
2007".
19.00 "Давр ҳафта ичига".
19.30 "Оқном кўнғироқлари".
19.40 "Кўзгу". Ҳажов дастур.
20.40 "Дилроуз". Мусикий дастур.
21.30 "КИНОМАНИЯ".
22.00 Хинд киноси: "Салом-На-
мастэ!"

7.30 "Хабарлар" (узб. тилида)
7.50 "Бодре утро".
8.50 "Хабарлар" (рус тилида).
9.15 "Непутевые заметки".
9.35 "Пока все дома".
10.25 "Даендан".
11.00 "Файзли ошхона".
11.25 "Кубон стартлар".
12.05 "Рақибиганс трофеемайстер".
12.25 "Алтека слушает".
13.10 Футбол. Узбекистон чемпи-
онати. "Машъал".
14.00 - 14.50 ПроФРИНГ.

SPORT

7.30 "Хабарлар" (узб. тилида)
7.50 "Бодре утро".
8.50 "Хабарлар" (рус тилида)
9.10 Мультфильм.
9.20 "Смак".
9.55 Живой мир. "Планета Зем-
ля".

11.00 Гандбол.
11.30 "Доми-соль". Шоу про-
грамма для детей.
12.20 - 13.40 М. Галкин. Юмори-
стическая программа.
**

18.00 "Маҳалламиз пахлавонлари".
18.30 Хабарлар (рус тилида)
18.50 "Военное дело".
19.10 "Дайали ошхона".
19.35 "Универсиада - 2007".
19.50 "Суперлото".
20.15 "Застали".
20.30 "Звездный матч".
20.50 "Лирк со звездами".
21.30 "Хабарлар" (узб. тилида)
21.50 "Лирк со звездами" (про-
должение).
12.50 Футбол. Узбекистон чемпи-
онати. "Трактор" - "Шуртан"
23.40 Смешное кино: "Взрыв из
прошлого". X/ф

TV-MARKAZ

07.00 Узбек наволари
08.00 Марказ NEWS (узб)
08.10 Узбек наволари
09.00 Мировые хиты
09.30 "Кинокурьер"
10.00 "Сайлігхоз"
10.15 Узбек наволари
11.00 "Нас принял!" худ. фильм
12.45 Мировые хиты
13.30 Узбек наволари
14.00 "Премьера" (узб)

14.30 Мировые хиты
15.00 Теленяня
16.20 Мировые хиты
17.20 "Спецрепортаж"
17.20 Узбек наволари
18.00 Марказ NEWS (рус)
18.10 Узбек наволари
18.30 "Аль-Марказ"
19.00 Узбек наволари
19.15 Концерт
21.00 "Наваб"
21.40 Узбек наволари
22.00 X/ф "В ЛОВУШКЕ"

5.00 Новости
5.10 "Гении и злодеи"
5.35 X/ф "Неподдающиеся"
7.20 "Играй, гармонь любимая!"
8.00 "Здоровье"
8.40 "Слово пастыра"
9.90 Новости
9.20 "Смак"
9.55 "Клара Лучко. Последние 24
часа"

11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Премьера. "Люди добрые".
Документальный фильм
14.55 Премьера. История песни
12.50 X/ф "Любить по-русски".
Фильм 3-й

14.30 Субботний "Ералаш"
15.00 Футбол. Чемпионат России.
ЦСКА - "Зенит". Прямая эфир
17.00 Вечерние новости
17.20 X/ф "Подводная братва"
18.50 "Кертып ревности". Д/ф
20.00 Время

20.20 Премьера. "Минута славы".
Награждение победителей
22.25 "Высшая лига"
23.45 X/ф "Джеки Браун"
2.25 "Великий династия".
3.25 Эдвард Радзинский. "Дом
Романовых. Любовь и смерть",
фильм 1-й
4.15 "Дети молнией". Документаль-
ный фильм

5.00 Новости
5.10 "Храм Святого Семейства".
Документальный фильм
5.40 Александр Калягин в
фильме "Неоконченная пьеса
для механического пианино".
7.35 "Армейский магазин"
8.10 "Умницы и умники"
9.00 Новости
9.15 "Непутевые заметки" с
Дмитрием Крыловым
9.35 "Пока все дома"
10.25 "Фазенда".
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Премьера. Живой мир.
"Дикие Карипы".
12.15 "Их разыскивает мили-
ция".

12.45 "Новые песни о глав-
ном".
15.00 Футбол. Кубок России.
"Москва" - "Локомотив". Пря-
мой эфир

17.00 "Времена" с Владимиром
Познером

18.00 Премьера. Илья Олейни-
ков в фильме "Перстень на-
следника династии".

20.00 Воскресное "Время".
Информационно-аналитиче-
ская программа

20.45 Премьера сезона. "Ко-
роль ринга".

22.15 Комедия "Беспредел в
средней школе".

23.45 Приключенческий фильм
"Охота на единорога".

1.10 Николай Карапенцов в
фильме "Мир удачи".

2.20 "Приходите, Вас обман-
ут". Документальный фильм

3.15 Искатели. "Демидовские
миллионы".

PPJ

5.00 "Доброе утро, Россия!".
6.30 "Студия Здоровье".
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-
МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
7.20 "Военная программа" Алек-
сандра Сладкова.

7.45 "Утренняя почта".
8.20 "Субботник".
9.00 "Вокруг света".
10.00 ВЕСТИ.

10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.20 РОДНОЕ КИНО. Алексей
Гусков, Сергей Маховиков, Рол-
анд Байков и Юрий Чернов в при-
ключенческом фильме "Золотое
дно". 1995г.

12.15 "Клуб сенаторов".
13.20 ПРЕМЬЕРА. "Смеяться раз-
решается". Юмористическая про-
грамма.

15.00 "Национальный интерес".
Ток-шоу Дмитрия Киселева.

15.55 "Формула власти". Ари-
мелик герой Люксембургий.

16.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-
МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
17.00 "Субботний вечер".

19.00 ВЕСТИ.

19.15 СДЕЛАНО В РОССИИ. Аг-
риппина Стеклова, Дмитрий Уль-
янов, Маргарита Шубина, Андрей
Егоров, Владимир Стеклов, Игорь
Гузин, Лариса Лужина, Алексей
Жарков и Татьяна Кравченко в
фильме "Нежный Барс". 2006г

22.40 МИРОВОЕ КИНО. Николас
Кейдж и Сэм Рокулл в комедии
"Большая горка" (Франция).

2.55 МАСТЕРСКАЯ СЕАНС. Комедия
"Герцоги Каззарда": голливудская
суета" (США). 2000г.

4.20 Канал "ЕвроНьюс" на рус-
ском языке.

PPJ

5.05 Николай Граббе в фильме
"Взрослые дети". 1961г.

6.30 "Сельский час".
7.00 ВЕСТИ.

7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
7.20 "Диалоги о животных".
7.55 "Эволюция Петра Сенцова".
Мультифильм.

8.05 "Комната смеха".
9.05 "Сам себе режиссер".
10.00 ВЕСТИ.

10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.20 "Городок". Дайджест. Раз-
влекательная программа.

10.50 "Сто к одному". Телегра-
фия Петровяна.

11.45 "Смехопанорама Евгения
Петровяна".

12.15 "Парламентский час".
13.00 ВЕСТИ.

13.20 "Фитиль № 134". Сатири-
ческий тележурнал.

14.05 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.35 "Честный детектив".

15.05 Праздничный концерт "Лю-
бимые песни".

16.15 "Кровное зеркало". Театр Ев-
гении Петровяна.

19.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.

20.00 "Специальный корреспон-
дент".

20.25 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕ-
МЬЕРА. Анна Дубровская, Алек-
сандр Даценко, Арина Лицитис
и Людмила Артемьева в фильме
"Лещи". 2006г.

22.45 МИРОВОЕ КИНО. ПРЕМЬЕ-
РА. Комедия "Изнузд, или Ка-
лиф на час" (Франция). 2005г.

0.45 Джехи Чан, Роб Шнайдер,
Оуэн Уилсон и Арнольд Шварц-
неггер в приключенческой комедии
"Вокруг света за 80 дней".

3.00 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИ-
КОВ. Род Лоу и Том Саймзор в

телесериале "Доктор Вегас" (США). 2004г.

Изоҳга ҳожат йўқ

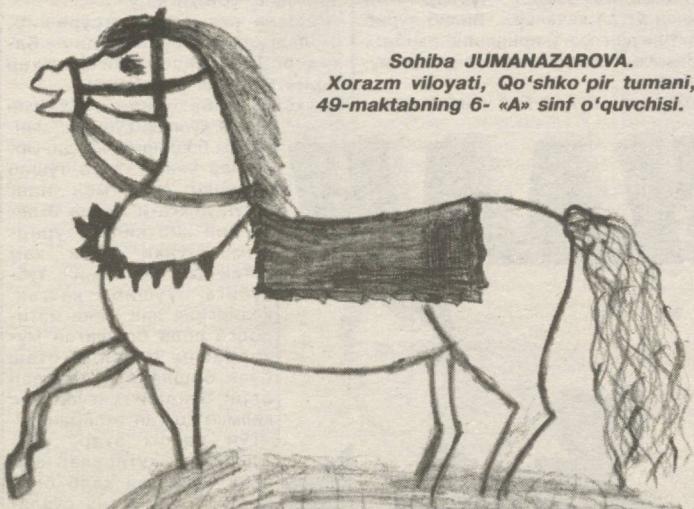
- Ошхонани пашша босиб кетибдику?
- Ширин таомга пашша келади-да, бирордар.

Рассом—А. Ҳакимов

- Ўзингизнинг тили чиқ-
қаними, бирордар?
- Чиққанда қандай, қани
ўғлим, амакингни бир
сўқиб кўй-чи.

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratning bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfdan o'qishgizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'orza chizing. Xatlaringizni kutamiz!

Sohiba JUMANAZAROVA.
Xorazm viloyati, Qo'shko'pir tumani,
49-maktabning 6- "A" sinf o'quvchisi.

Dilmurod IBRAGIMOV.
Xorazm viloyati, Gurjan tumani,
1-maktabning 4- "V" sinf o'quvchisi.

Xojijakbar ABDULLAYEV.
Toshkent shahar, Sirg'ali tumani,
3 "B" sinf
o'quvchisi.

Zamira QAYSHIYEVA.
Qoraqalpog'ston Respublikasi,
Xo'jayli tumani, 54-maktabning 6 "B"
sinf o'quvchisi.

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

ТЕХНОЛОГИЯ ВА ЗАМОНАВИЙ ЎИНЛАР

Оддий ўиннилар одатда ёғочдан пластмассадан, матодан, металдан, қоғоздан ясалади. Аммо бир катор ўинилар борки, уларни микросхема, электр батареялари, электр занжирларисиз тасаввур этиб бўйлайди. Компьютер ўинилари эса хаёлий оламни яратиш имконини беради.

Ҳар қандай ўинининг можиҳи шундан иборатки, у бир томондан болани бўш колдирмайди, бошقا томондан эса унинг онгни ривожлантиради.

ФОТОСУРАТЧИГА НИМАЛАР КЕРАК?

Фотосуратчига иш жараёнида жуда кўл турли хил жиҳозлар зарур бўлади. Аввало, унга фотокамера ва объектив, иложи бўйси, бир нечта объектив керак. Агар коронгу ёки ёргуллик етарили бўлмаган жойларда ҳам сурат олишига тўғри келадиган бўлса, чирок (вспышка) ҳам талаб этилади. Аксарият фотосуратчилар иш сифатини тошминлаш учун фотоаппарат ўрнатиладиган шатит (оёқ)дан ҳам фойдаланадилар.

МАТБААЧИЛИК ИНСОНИЯТГА НИМА БЕРДИ?

XV аср ўрталаригача, яны немис ихтиориси Иоганн Генсфлейх (у кўпроқ Гутенберг номи билан машҳур) томонидан тошбосма машина ихтиро қилингунга қадар барча китоблар кўлда ёзилади эди. Битта китобни кўйиши учун хаттотлар бир неча ой, баъзан бир йилдан ҳам кўпроқ вақт сарфлаганлар. Шу боис китоблар кам бўларди, чунки улардан кўп миқдорда нусха кўйиши имконияти мавжуд эмасди. Босма машинанинг яратилиши билан бу борада кескин ўзғариш ясалди, дейиш мумкин. Илк босма машиналарда ҳафлар ёғочдан ўйбид тариларди, кейинчалик металдан ва кўргошиндан фойдаланила бўлшанди.

Бугун босмахоналарда ишлатиладиган замонавий ускуналар эса компьютерлар ва мураккаб электрон воситалар билан жиҳозланган. Китобни саҳифалаш, босиши, саҳифалар бўйича қирқиб тикиб чиқиши мана шу машиналарда тез, сифатли ва қисқа фурсатда амалга оширилади.

Газета ва журнallар босиладиган машиналарда эса нашрнинг тайёр саҳифаланган макети ротация механизмига жойланади. 10-20 минг нусхадаги газета ёки журнالни чотири учун 1 соат атрофида вақт керад бўлади, холос.

ФОТОГРАФИЯ СОҲАСИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

Рақамли технологияларнинг ривожланиши билан фотография соҳасида ҳам мисли кўрилмаган ўзғаришлар юз беради. Замонавий технологиялар фотография соҳасида маҳсус билим ва кўнишкага эга бўлмай туриб ҳам сифатли суратлар тушириш ва ишлаш имконини беради. Пленка ишлатиладиган рақамли фотоаппаратлар автомат тарзда объективнинг очилишини, чирок (вспышка)нинг ишлашини, ёргуллик даражасини назорат килиб туради. Унинг хотирасига бир неча ўндан бир неча мингтагача сурат сигади. Бунинг устига рақамли фотоаппаратнинг маҳсус экранда туширилган суратни дарҳол кўриб, ёкмас уни ўчириб ташлаб, кайта тушириш мумкин.

КОНОКАЧОН ПАЙДО БЎЛГАН?

Илк киноаппаратни 1895 йилда франциялик ака-укалар Луи ва Огюст Люмерлар ихтиро қилишган. Мазкур аппарат

кетма-кетлиқда олинган тасвирлар тез айлантирилса, ҳаракатда кўрсатиш имконини беради эди. Илк фильмлар оқкора рангли бўлиб, атиги бир неча дакиқа давом этган. Бунинг устига улар овозисиз эди. 1911 йилда ил рангли кинофильм, 1927 йилда эса биринчи овозли фильм суратга олинди.

Бугунги кунда АҚШдаги Голливуд киносноати маркази, Хиндистон, Франция, Россия каби давлатлар кино ишлаб чиқаришда энг илгорлардан хисобланнишади. Энг яхи киноасарларни ва уларнинг ижодкорларини тақдирлаш учун мунтазам равишида Кани, Венеция, Москва ҳалқаро фестиваллари ўтказилади. Голливудда энг яхи фильmlар ва уларнинг ижодкорларига "Оскар", Хиндистонда "Кора рақоса", Россияда "Ника" мукофотлари топширилади.

МУЛЬТФИЛЬМЛАР ҚАНДАЙ ЯРАТИЛАДИ?

Мультфильмлар, бошқача айтганда, анимациян фильмлар яратиш рассомлар, режиссёр ва тасвирчиларнинг узок ва машақатли меҳнатини талаб қиласди. Мультфильмнинг ҳар бир сонияни тасвирга олиш учун 24 та расм чизиш талаб этилади. Ҳар бир расм олдингисидан озигина фарқ қиласди ва албатта ўюқа қоғозга чизилади. Улар наебати билан таҳланади. Тасвирга олиш пайтида расмларнинг тез алмаштирилиши мультфильм қархамонларини ҳаракатда кўрсатиш имкониятини беради.

Америкалик Уольд Дисней ўтган асрнинг 30-йилларида кўплаб мультхармонларни ўйлаб топди ва ста-оналар ҳамда болалар орасида шуҳрат қозонди. Унинг номи бугунги кунда ҳам жахон мультиликациясининг улкан намонидаридан бири сифатида хурмат билан тилга олинади. Микки-Маус, Плуто лакаби ит, Бэмби исмли кийичка, миллионер ўрдак Дональд Дақ ва унинг тўполончи жиннлари, денизчи Папай, қирол Шер, Шрек, "Сеними, шошмай тур!"даги бўри ва қўён, кўнгилчан мушук Леопольд каби мультхармонларни буғунги кунда бутун дунёда билишади.

ДАРМОН тайёрлади.

Tалабалик йилларим эди. Бу-хоролик курсодош дугонамизинг түйига бордик. Биз Фар-Мида ўқирдик, күёв бўлмиш эса физкультура институтида ўқир экан. Шу сабабли кўёвнинг курсодашлари билан тез тил топишшиб кетдик. Базм жуда чиройли, қизғин ўтарди.

Бир пайт кимдир мени кузатиб тургандек туюлаверди. Киши билмас атрофа разм сола бошладим. Кўёв ёнида ўтирган йигитнинг менга тикилиб турганини кўриб, дардор нигоҳимни олиб қочдим. Юрагимнинг "гурс-гурс" уришини бутун танам ҳис қилас, бармоқларимнинг титрорини босиш учун қаттиқ-қаттиқ чапак чалиб, ракс тушаётган дугоналарими олқишишлардим.

га қаради-да: — Йигитлар кутиб туришибди. Биз Тошкентга эртага қайтамиз. Ҳозир бир жойга боришими керак. Сизларга соат 10 ларда "маршрутка" келади. Чоршанба куни ўқиш жойингизга ўтаман. Яхши етиб олинглар, - деди-ю, қандай тез пайдо бўлган бўлса, шундай тез кетиб қолди.

Мен аввал йигит ўзини менга нисбатан эмин-эркин тутаётганидан хайрон бўлдим, кейин унинг қатъилигидан, дадил гапларидан завқим келди. Шу кундан эътиборан ўзим ҳам англомайдиган бир тўйгу билан унга итоат эта бошладим. Зоро, йигитлардаги худди мана шундай ўқтамлиликни, журъатлини кўришини истамаган қизнинг ўзи ўйк. Не баҳтки, орзум ушалаётган эди...

Баҳодир билан танишганимдан

ўзимга келдим. Баҳодир менга нафрат билан қараб турар эди. Айни ўша дамларда уни аввалидан ҳам кўпроқ яхши кўриб кетдим.

- Сен ҳали бошқа билан учрашувга ҳам чиқдингми? - Унинг бўғзидан отилиб чиқсан бу сўзлар неча йилларгача қуломига остидан кетмай юрди. Бу у билан охирги учрашувимиздаги сўзлар эди...

Баҳодирга рад жавобини беришга бердим-у, неча вақтга ўзимга келомадим. Уйқусиз тунлар, йиги билан ўтган кечалар... Билиб туриб баҳтингдан юз ўтиришининг азоби... Начора, пешонам шу экан, дедиму, чидадим.

Тўйим ҳам бўлди. Бой хонадонга ке-

тўгри биз ўтирган стол тарафга қараб Баҳодир келарди! Юрагим қинидан чиққудек гурсиллаб ура бошлади. Ўша юриш, ўша кошу кўз, ўша ўтиқир нигоҳлар, келишган қади-бастига ярашган бежирим шим-костюм...

Хаяжонимни яшириш учун кўзларимни ундан олиб қочиб, бакал тўла шампан виносидан хўпладим.

- Ассалому алайкум Равшан ака, - деда сўрашди у биз билан ўтирган эримнинг ўртогига.

Равшан ака у билан сўрашиб, столдагиларга таништирди: - Баҳодир! Тазқондо бўйича шаҳар терма команда мураббийси...

Баҳодир... Баҳодирим... ҳамма билан кўриша-кўриша, менга ҳам бош иргаб кўйди. Эр-каклар ўзаро гапла тушиб кетишиди. Аммо мен унинг бутун дикқати менда эканлигини ҳис килиб турардим. Чунки ўзим ҳам соғинчдан, қалбимнинг тубтубига тушиб кетган, ҳозиргина яна мени изтиробга сола бошлаган муҳаббатим оловида оташ бўла бошладим. Анчадан бери бундай түғуни ҳис килмай қолган экманнан...

Тўй давом этар, куй-кўшиклар, кутловлар аро икки соғинган қалб бирби билан унисиз сўзлашар, соғинган кўзлар пинхон дийдорлашарди. Мен ва Баҳодир!

Нималарнидир берилиб гапираётган эрим шарбат тўла фужер остида менга узатилган салфеткага эътибор бермади. Киши билмас салфеткани очдим, унда таниш дастҳат: "Қаера эдинг? Соғиниб кетдим..."

Кўзларим унинг ўти нигоҳлари билан тўкнашди, кўркиб эримга қаради... Бирпасдан кейин ҳамма рақсга тушаётган. Шу пайтда Баҳодир хеч кимга сезидрмай ёнимда турган кўл телефонимни олди-да, ташқарига чиқиб кетди. Бир нарсани бош-

СЕНИ СЕНААН

Туташиб кетган қоп-кора қошлини нигоҳларига ўқтамлик берәётган ҳалиги йигит зидманд мен то-монга қараб қўяр, у бошқа тарафга қараганда, мен уни ер остидан кузатардим... Биз бир-бirimиз билан пинҳона таништаётган эдик...

Бир пайт йигитнинг ўртоқлари уни мајбулраб даврага олиб чи-кишиди ва ҳофиздан шўх бир қўшиқ кўйлашни илтмос килишиди. Дўйстлари ўртасида ҳам обрўси яхшига ўшҳайди шекилли, у даврага чиққанда кўёвжўларал "үйўй" деб кўйкириб, ўтрага олишиди. У эса ўзига ярашган сиполик билан, бачканалик, ортиқча хатти-харакатларисиз ўртоқларининг райдини кайтармай, раксга тушшига ногла-нарди. Қани, бу хушрўй йигит қандай ўйнар экан? деб қизиқа бошладим. Қизиккан бир мен эмас эканман. У даврага чиққанида ёнимдаги дугонам мени туртиб: "Қара, зўри чиқди", - деди. Давра узра шўх қўшиқ янграй бошлади. Ўйинга тушмоқчи бўлган йигиту, ҳаяжонлантаётган мен эдим. Бекорга ҳаяжонланмаган эканман. Йигит тўғри менинг олдимга келди ва руҳсатимни ҳам кутмасдан кўлимдан тутди-да, тортиб ўтрага олиб чиқди. Энди бояги кўйкирик, кар-сак, хуштак чалишилар иккى баражар кучайиб кетди. Мен ракс туша-ялманини, кўлим ҳавода муаллақ туриб қолдими, билмасдим. Кўлларини ёзиб, мусикага мес чайқалиб раксга тушаётган рўпарамдаги йигиту қаражага ботинолмасдим...

Жойимга келиб ўтирганимда ду-гонаминг: "Вой, бирам чиройли ўйнадиларингки, ўзиям сендан кўзини олай демайди-я", деган га-пини эшишиб, вужудимни ёқимли бир ҳис эгаллади.

Тўй тугаб, келинни иккى дугонамиз билан чимилдиқда қолдирдикда, колгланлар 5-6 ўни нарида жойлашган, биз учун маҳсус тайёлранган ўй - келиннинг опасиникига жўнадик. Ярим тунда кишлопкинг тошлок ўйлидан кетар эканмиз, ортимиздан бизни уч йигиту кузатиб келаётганини ҳеч ким сезмаса ҳам, мен аниқ билдим. Чунки йигитларнинг биттаси У эди. Кизлар чуғуғур, хазил-хузил килишиб, ухлаб колишиди. Мен эса эрталабгача ух-лай олмадим...

Эрталаб мени кўчада бир йигит чакираётганини айтишиди. Чиқсан, ўзигит.

- Яхши дам олдиларингми, Нози-ма? - деди йигит ўзини мен билан аввалдан танишдек тутиб.

- Раҳмат... ...? - дедим имо билан унинг исмимни сўрёмоқчилигими билдириб.

- Баҳодир, - деди ва шошиб соати-

кеин ўзимни ҳақиқий ма-милкалардек хис кила бошладим. Қаэрга борсам ёнимда ҳамроҳим, ҳамроҳ бўлганда-я, ҳамма қизларнинг ҳава-сини келтирадиган - кел-батли, келишган, жиддий. Аввал менга гап отиб юрадиган йигитлар, мени кўрса ерга қараб, саломлашишга ҳам жуъъат этолмай ўтишарди, ёнимдан. Чунки Баҳодирнинг талабалар орасида моҳир спорчни ва айниқса, жуда рашқчи эканлигини ҳамма биларди. Деярли ҳар куни бирга эдик, бир-бири-миздан сира безор бўлмасдик. Баҳодирнинг ўйдагилари бир марта Тошкентга келиб мени кўриб кетишиди. Ўша пайтда мен Баҳодирнинг хотини бўлишишмга 100 фоиз ишонган эдим. Аммо...

Дадам бир умр раҳбарлик лавозимларида ишлагани учунни, унча-мунча одам билан салом-алик килмасди. Шу сабаб, дадам Баҳодир юборган совчилар олдига чиқмади ҳам. "Бир ками монтёр билан куда бўлишим

КЎП СЕВАИМ...

колувди", деб, тогаларим орқали ради жавоб бериб юборди. Бу ҳақоратомуз гаплар Баҳодирнинг кулоғига етиб бормаган. Бўлмасда, "Даданг билан ўзим гаплашаман!", - деб келмай кўймасди. Мен дадамнинг ҳам, Баҳодирнинг ҳам феълини билганим учун уларнинг учрашувидан хеч қандай наф чиқмаслигини билдим. Баҳодирни дадам билан учрашишига йўл кўймадим. Онамни ўтрага солдим. "Ойижон, мен Баҳодирсиз ўлиб қоламан. Қандай бўлмасин дадамни кўндиринг, жон ойижон", - деб ялиндим. Дадам юмашаш ўрнига: "Агар кизинг менинг гапимга кирмаса, икаклан ҳам бу ўйдан чиқиб кет!", - деб шарт кўйдилар. Жуда оғир вазиятда қолдим. Мен ота-онамнинг норозилиги билан турмушга чиқолмасдим. Шу сабаб, қанча оғир бўлмасин, Баҳодирга ради жавобини ўзим бердим.

"Мен сизин юхши кўрганим билан, сизга тегсан яхши яшай олмаслигими аниқ биламан. Кечака ўйдагилар айтган йигит билан учрашдим, ёмон йигита ўшкамайди... Машинаси ҳам сўнгига маркада экан..."

Юзимга тушган бир тарсакидан

лин ҳам бўлдим.

Эрим - Мирзоҳид ака Баҳодирнинг мутлақо акси эди. Мени яхши кўришини айтади, лекин унинг меҳрида эҳтирос, сир, ўртаниш ўйк эди. Мен учун ҳамма нарса мухайё, ҳаммаси эртакдагидек эди. Зиёфату кечаларда бегона эрракларнинг менга бўлган муносабатию лаганбардорликларига эрим мутлақо бефарқ қаар эди. Ўшандай пайтларда менга бегона йигитларнинг ҳатто нигоҳларидан ҳам рашк қиладиган Баҳодирни эслаб юрагим эзилиб кетарди. Фақат ўша дамдагина эмас, неча ойлар, неча йиллар унинг ишикда пинҳон кўйиб адо бўлдим. Олти йиллар турмушдан кейин қанчалик даволанмай, ўртамида Фарзанд йўклиги фақат менинга ташвишга солар эди. Эрим эса ўз иши, ўз бизнеси билан банд эди.

Бир куни эримнинг бошлиги ўғил уйлантиди. Зиёфат шахарининг энг катта ресторанида бўлди. Казо-казолар, таникли одамлар, машхур артистлар... Паришон ҳолда столдагиларнинг гап-сўзларига кулок солиб ўтирган эдим. Шу пайт не кўз билан кўрайки, давранинг ўтасидан,

ламаса эди, деб юрагимни ховчулаб турдим.

Йўқ. У телефонимни секингина кўйиб кетди. Карасам, телефонимдан қўнғирок килинган. Демак, менинг телефон рақамимни билиб олиш учун олган экан-да, деб ўйладим. Унинг ҳали ҳам зираклиги кўриб юрагим орзикб кетди.

Унинг ҳали ҳам зираклиги кўриб юрагим орзикб кетди. Охри жавоб бермаслика бардошим етмади...

У билан шахарнинг шинам кафеларидан бирида учрашишга келишдик.

Учрашувга бораяпману эримни ўйлаб, орқага қайтим, Баҳодирни ўйласмас уни янга кўргим келди. Ақл билан юракнинг ўтасидан қолдим. Ақлим: «Орқага қайт, ойлангни ўйла», деди. «Юрак ҳаётингнинг мазмуни бўлган илк муҳаббатин билан гаплаш, кийналиб кетдинг, сен ҳам аёлсан», - деди. Барийор юрак устун келди...

СЕНИ СЕНААН КҮП СЕВАИМ...

(Давоми. Боши 12-бетда)

Бир-биримиз билан сўзсиз, жуда узоқ кўл ушлашиб ўтиридик. "Менга нима учун рад жавобини берганингни Мохира дугонагандан эшитанимда, иккι ўйгининг отаси эдим. Ўйлаб кўрсам, фокат сен учунинга, сени бир кўриши учунги на яшаётгандекман. Яхши кўрганинг билан яшамасанг, у хаёт, хаёт эмас экан...". Баҳодир яна кўл гапларни гапирди, ҳалим мени севишини тақорр-тақорр айтди. Мени - зерикали, мұхаббатсиз хаётда яшаётган аёлни изкору икорролар ўзига ром этди...

Кейин биз яна учрашдик... Яна...

Кунларнинг бирда хасталаниб қолдим. Ошозоним оғриб, куса бошладим. Шифокор хузурига бориб текширилдим. Тиббий хулосадан даҳшатга тушдим - мен хомилодар эканман... Хурсанд бўлишини ҳам, хафа бўлишини ҳам билмасдим. Баҳодирга бу янгиликни айтганимда кувонин ичига симгиди: "Энди сен меникисан! Мен билан яшайсан!", деди.

Оиласам барборд бўлганига кўзим етди. Шу сабаб, ўлдирса ҳам ҳақиқат ўлдирисин деб, эримга бор гапни айтишга жазм қилдим. У билан очиқча гаплашдим. Баҳодир билан неча йил севишиб, этишлмаганимизни, севмай яшаш кийинлигини, хуллас, ҳаммасини рўйи рост сўзладим. Эрим менинг гапларини индамасдан тинглади. Сўнг, ҳеч нарса демай нариги хонага ўтиб кетди. Бу мени баттар ташвишга солди. Унинг уришини, сўкишини, ҳайдашини хоҳлардим шу тобда. Бироқ у жим эди. Кечаси билан ичиб чиқди. Эрталаб олдим келиб: "Мен ҳозир бир нарса деганим билан ҳеч нарсан ўзгартиролмайман. Майли, бу ҳам бор синон. Сен билан ажрашмайман. Эртага ёқ ҳорижка кетамиз. Бирон йил ўша ерда яшаб келамиз", - деди. Унинг бу гапларидан жаҳлим чиқди. Орията келмаганига, разабонк бўлмаганидан нафрлатандим. Демак, унга хиёнат қилиб тўғри килган эканман, шунга лойиҳа экан, дедим-да, Баҳодир билан бирга бўлишига аҳд қилдим. Менинг кўзимга энди на қайнота-қайнотам, на ўзимнинг ота-онам кўринарди. Эримга ҳеч нарса демай, Баҳодир билан қочиб кетишни реҷалаштиридим.

Келишилган жойга бориш учун яширичча тараддулландим. Эрим олиб берган кўпигина нарсаларни олмадим. "Мен ортиқ сиз билан яшай олмайман", деган хат ёзиб, кўл телефоним билан стол устида колдириб, ўйдан чиқдим.

Айттилган жойга бориб Баҳодирни кута бошладим. Бироқ бир неча соат вақт ўти ҳамки, ундан дарар бўлмади. "Бирор иши чиқиб колдиман?", - деб яқин орадаги автомат телефондан унинг кўл телефонига кўнғирок қилдим, ўзириган экан. Кутища давом этдим. Охири келмаслигини билиб, кайтишига карор қилдим. Ўйимга эмас, ота-онамнига бордим.

Баҳодирни эртаси куни ҳам топмадим. Фақат уч кундан сўнг у билан телефонига гаплаши олдим. "Эринг билан яшайвер, мен сен билан яшомайман", деди қандайдир паришион ҳолда. Босимга гурзу билан ургандек болди. Мен ўзимни алданганигимни, Баҳодир мендан ўч олганини тушундим. Мени алдов ва хиёнат тўрига илонтирганини, аро йўлга ташлаб,

номардлик қўлганини ҳеч ақлимага сидиролмадим. Ахир у номардигитлар тоифасидан эмасди кў? Баҳодирга мұхаббатим қанчалик кучли бўлган бўлса, нафратим ундан юз чандон ортиқ эди, шу тобда. Бошига унинг исмини ҳам тилимга олмасликка касам ичдим...

Агар қайтиб борсам, эрим мен билан яшайвөрарди. Лекин йигитларда йўқ орят, номус менда бор эди. Мен бошқа йўлни танлайдим. Ота-онамнинг раъига ҳам қара-май, бошқа шаҳарга кетиб яшай бошладим. Дастрла отана олиб берган брилиантлар, тилла тақинчолар кунимга ғради. Бир кампирнида ижарада турдим. Кизчалик бўлдим. Кейинчалик эса ишга жойлашдим, бир йил ўтиб хусусий дориҳона очиб, ўз кунимни кўра бошладим. Баҳодирни, унинг менга кўрсатган найнанги ни бутиналай унтишига ҳаракат кильдим. Бу орада онам, синглиларни бир неча марта мени йўқлаб келишиди. Уйга қайтармоқни ҳам бўлишиди. Лекин мен унадим. У шахардан кўнглим қолган эди.

Кизим тўт ёш бўлганида отам қазо қилдилар. Ўша вақтда маълум муддат онам билан яшаб турдим. Бир куни кизимга она шахримни танишириш максадиди айлантириб юрган эдим. Кутимагандага эримнинг ўртуғи Равшан аканни кўриб қолдим. Баҳодирни танигани учунми, эримнинг яқини ошаси бўлгани учунми уни кўриб юрагим шув этиб кетди.

Равшан ака билан сўрашиб гаплашиб қолдик. Унинг айтишича, эрим ўйланибди. Ҳозир ҳорижда экан. "Э, Нозимахон! Ҳаёт шундук экан. Бироқ баҳти, бироқ баҳти. Соғлик бўлсин. Энг муҳими соғлик. Мана, Баҳодир деган дўстимиз бор эди-ку, эсингиздами? Бильсанги керак, 5 йилдан бери юра олмайди. Биронинг тарафини оламан, деб кўчадаги безорилардан калтак еган, умуртка погонаси синиб, неча йилдан бери тўшакда михланиб ётиди...". Равшан аканин охирги сўзлари жуда узоклардан, акс-садо бериб ёшилтиди менга. У қачон хайрлашиди, нима деб кетди, эсломайман.

Ўзимга келганимда, кизам кўйимдан тортиклиб, ҳархаша қуларади.

Бу нимаси, бу нима кўргулиқ. Демак, ўша куни... Мен эса уни ташлаб... Энди нима бўлади? Нима қулаган? Нега?

Миямда гужон ўйнаётган саволлар исканжасидан чиқолмай кийнайладим.

Сўраб-сурштириб, у яшидиган ховлини топиб бордим. Дарвозаси ки очиқ ховлига киришга болти-нолмай турган эдим, тўрдаги ўйларнинг биридан бир аёл чиқиб, тогара билан оғтоба кўтариб кириб кетди. Бирпастдан сўнг эшикдан кийналиб ногиронлар аравачасини олиб чиқди. Унда бир турагина бўлиб қолган Баҳодир ўтириди.

"Дадажониси, аввал чойингиизни ичиб олмадингиз-да..." Аёлнинг кейинги гапларини эшиштолмадим. Бир муддат киришга шайландим сўнг фикримдан қайтдим. Бу ўйга киришга ҳаққим йўқ эди...

Рўмолимнинг учуни тишлаганча, ичиб олмадингиз-да..." Аёлнинг кейинги гапларини эшиштолмадим. Бир муддат киришга шайландим сўнг фикримдан қайтдим. Бу ўйга киришга ҳаққим йўқ эди...

**Нозиманинг сўзларини оқка
қўчирувчи**

Хулкар ҲОТАМБОЕВА

Зилола уйга кирди-ю, котиб қолди. Акаси унинг дугоналари каби тутган "Дил дафтари"ни топиб олиб, ўқиб ўтириди.

- Вой, уятсиз! - ўзидан бир ёкатта акасига ташланди.

- Биронинг дафтарини ўқигани уялмайсанни?

- С. ким? - саволга-савол билан жавоб берди акаси ва дафтари ўзувни ўқиши туши:

"Ёқтирганинг борми? деб сўрабсиз. Ҳа, бор, менга С. ёқди, шекили. Лекин яхши ўқимайди, олифтарок".

- Ишинг бўлмасин, нима, сен кизларнинг дугонаси ё холасимисан?

- Дадамга бир ўқиб берайми? Мана, 16 яшар қизингиз нима килиб ўриди? деб.

Синглис нима дейишши ҳам бўлимай қолди. Акаси: "Болладимми, нозик жойингдан уш-

бошланадиганлари...

Учта Соҳиб, Санжар, Содик... Уччаласим жуда ўтиборни тортадиган болалар эмас-у, яхши ўқишида. Демак, улар эмас. Тўхта, тўхта! Уйларига тез-тез келадиган ўртуғи Сухроб бўлмасин тағин?! Ҳа, қади-комати келишган, зўр кийинади, отасининг "Матиз" идеп ярни. Уқиши эса... Сухробнинг тили билан айтганда "ўзига яраша". Наҳотки синглис Сухробнинг отаси туфайли юзага келган шу соҳта сумбатига учган бўлса! Шошма, шошма, Зафар, Сухроб яна бир келганида, синглингни бир кузат, ўшанда биласан-кўясан. Орадан уч кун ўтиб, Сухроб уларникига келди.

Машина товушини эшишиб, синглис ичкари ўйдан чиқдида, Сухроба салом берид, бир қараф кўйди. Ана шу нигоҳи-

янги кизнинг бошини айлантириб", - деб фўлдиради. Бунги эшишиб синглиси "ялт" этиб акасига қаради.

Зафар синглисими дўстидан қизганарди. Бунга ўзи хам хайрон қоларди. Ётибор бериб қараса, Зилола кўркамгида, дуркунинга киз бўлиди. Ҳатто бир гал Умидда: "Синглингнинг чирой жуда очилиби, қаниди, ақам бўлса, унга олиб берардик", - деб қолди.

- Зўр бўларди! - тап тортмади Зафар ҳам, - Кайни кула кўлмисиди.

- Ҳа, ёқмай ўлсин, - деб кулемисиди Умидда. Рост, Умиданинг акаси бўлганида зўр бўларди. Тўхта, тўхта, "зўр бўларди", дайсан, у ҳам синглисими кизганса-чи? Ҳар куни калтак ёрдинг-ку, ношуд!

Сухроб ўн кунча кўринмай, тўсатдан пайдо бўлди. Нимадандир ҳаяжонланётгани шундук билиниб турарди. Уни хайратда қолдириб, аввалидигай уйга ҳам кирмади. Кўчада бир четта тортиги гаплашиди.

- Дўстим, мендан ҳафасан, биламан, шоша-пиша гапиради у. - Аввалиги соткамни сенга арzonрок бераман деб, вайда килиб, устида турмадим. Ишон, битта кариндошимиз ёпишиб, "бераасан", деб туриб олди.

Сухроб Зафарнинг ўша куни рўйхушлик берманини бошқача тушунибди. Унинг эса эсига ҳам келгани йўқ. Нимадарди бор экан-а, бу олифтанинг?

- Зафар, ҳозиргина фалати иш бўлди, оғайнини. Зилола билан бир синглисинга ҳам дадажон хабар топади.

Зилола бирда синглисинга кетибга қараб ўлтириди. "Вой пучу-ей, хали гудак деб юрсам, кўп нарсадан хабардор экан. Умидда билан гаплашиб юрганини қаочон кўра қолдийкин? Ҳозирги гаплари чўчитганини сездирмаслик керак", деб ўйлади Зафар ва:

- Ҳадемай, ўн сакизга кираман, мен-ку мумкин, кейин ўйил боламан, менинг йўригим башка.

Бўлти, сен аямга чак, мен дадамга оғзаки SMS юбраман. Кўрамиз, кимни таъсирилор чиқаркан?

Ака-сингил анча тортишишгач, бир битимга келишиди. Сир саклаш авзига Зилола ҳар куни Зафарнинг кийимларини дазмоловлаб беради. Зафарнинг DVDSи ўртадаги умумий мулкка айланади. Зилола бундан кейин акасининг кетидан пойламайди. Ўз навбатида Зафар ҳам синглисинга минг ёмонламасин, барбири ишонмайди. "Унда нега дўстлашиб юрибсан?", дебди. Эх, Зилола, Зилола.. Сухроб болаликсандан дўст, отаси оғзиб ёди, энди", деб.

Синглис биринчи марта ўша куни дўстига рўйхушлик бермади. Сухроб буни сезмай қолмади, албатта. "Чо-та, настроенинг йўқ, братан", деди-ю, тезда жўнаб қолди.

Анча вақт дўстни келмай қўйиганда кетага Зафар хурсанд бўлиб ўриди. Зилола буни сўрашга сўрамади-ю, Сухробнинг кўринмай кеттанидан ташвишларига сезилиб турарди. Бир гал яси: "Жўранг Сухроб келмай қўйди-я", деганида: "Э, юргандир-да, ҳар куни битта

ладимми?", - дегандай масхаромуз қараб турарди. Шунда қиз ҳам муносиб жавоб топди.

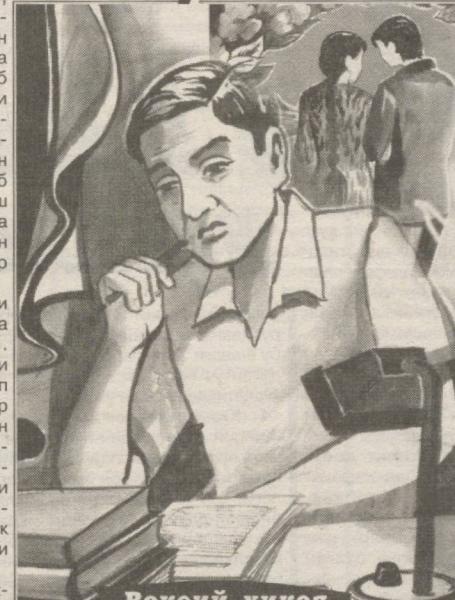
- Бўлти, айтавер, нари борса бир шапалок ерман. Мен ҳам байрамда "ўқитувчимизга", деб олдириган совғанини кимга олиб борганингни аямга билдираман-кўяман. Кейин Бухородан мена деб олиб келган кумуш сирғанинг қаёқка ғойиб бўлганидан ҳам дадажоним хабар топадилар.

Зафар дафтари синглисингин бетига қараб ўлтириди. "Вой пучу-ей, хали гудак деб юрсам, кўп нарсадан хабардор экан. Умидда билан гаплашиб юрганини қаочон кўра қолдийкин? Ҳозирги гаплари чўчитганини сездирмаслик керак", деб ўйлади Зафар ва:

- Ҳадемай, ўн сакизга кираман, мен-ку мумкин, кейин ўйил боламан, менинг йўригим башка.

Бўлти, сен аямга чак, мен дадамга оғзаки SMS юбраман. Кўрамиз, кимни таъсирилор чиқаркан?

Ака-сингил анча тортишишгач, бир битимга келишиди. Зафар хурсанд бўлиб ўриди. Зилола буни сўрашга сўрамади-ю, Сухробнинг кўринмай кеттанидан ташвишларига сезилиб турарди. Бир гал яси: "Жўранг Сухроб келмай қўйди-я", деганида: "Э, юргандир-да, ҳар куни битта

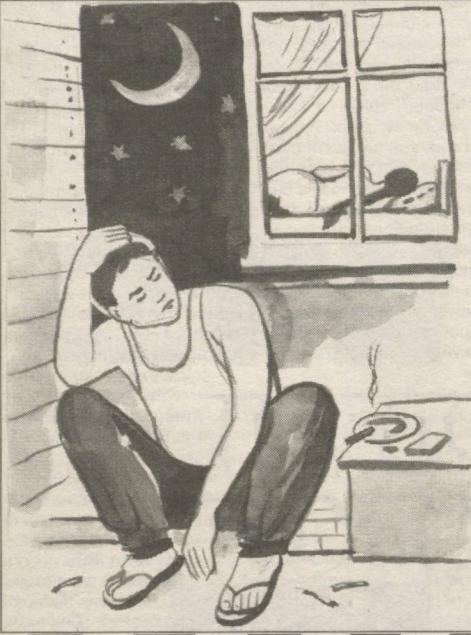
Воқеий ҳикоя

зинглисинга ҳам кетага Зафар хурсанд бўлиб ўриди. Зилола буни сўрашга сўрамади-ю, Сухробнинг кўринмай кеттанидан ташвишларига сезилиб турарди. Бир гал яси: "Жўранг Сухроб келмай қўйди-я", деганида: "Э, юргандир-да, ҳар куни битта

зинглисига ҳам кетага Зафар хурсанд бўлиб ўриди. Зилола буни сўрашга сўрамади-ю, Сухробнинг кўринмай кеттанидан ташвишларига сезилиб турарди. Бир гал яси: "Жўранг Сухроб келмай қўйди-я", деганида: "Э, юргандир-да, ҳар куни битта

А. Йўлдошев,
Кашқадарё вилояти,
Шаҳрисабз шаҳри.

Тадқиқотлардан маълум бўлишича, эркакларда импотенция, яъни жинсий қувватнинг сусайишига 60 фоиз ҳолатда ички аъзолардаги касалликлар, 30 фоиз руҳий муаммолар, қолган 10 фоиз ҳолларда эса юқоридаги ҳар икки ҳолатнинг ийғиниси сабаб бўлар экан.

ИМОТИЕННИЦИЯ

ҲАР ЁШНИНГ ЎЗ МУАММОСИ БОР

Айримлар ўйлагандек, эркаклик кувватнинг пасайиши факат ёш ўтиши билан боғлик ҳолат эмас. Шифокорлар хатто 18-20 ёшли йигитлар хам ишқий муносабатларда омадсизликка учраши мумкинлигини таъкидлашмоқда. Маълум бўлишича, ҳар бир ёш босқичида импотенция олиб келувчи ўзига хос сабаблар учаркан. Шу боис мутахассислар "омадсиз" эркаклари шартли рашвыда уч гурухга бўлишади.

1-гурух. Жинсий ҳайдатлиги дастлабки йиллари. Бу даврда нафақат гормонларнина фолиолги, балки жинсий комплекслар ва хоҳишиларнинг тўлиқ шакланиб бўлиш даври хам хисобланади. 25-30 ёшгача бўлган даврда ишқий муносабатларда эркакларга панд берадиган асосий муаммо кўпроқ руҳий ҳолат билан боғлик бўлади. Умуман олганда, эркаклар аёлларга нисбатан хиссиятга ва ташки таъсириларга берилувчанроқ бўлишади. Энг ёмони уларда ҳамма вақт "эпломай қолсан-ам?" - деган икни бир кўркув бўлади ва охир-оқибат бу нарса айнан ишқий муносабатлар пайтида панд береб қушиши мумкин.

Шундай килиб, шифокорлар 30 ёшгача бўлган даврда эркакларда эректил функция бузилишига олиб келадиган кўйдаги сабабларни кўрсатадилар:

- Дастлабки алоқа пайтидаги омадсизлик таъсири - 50 фоиз;
- Ташки таъсирилар билан боғлик жинсий комплекслар - 20 фоиз;
- Моддалар алмашинувининг бузилиши ва семизли - 20 фоиз;
- Кон айланисининг бузилиши, вегетатив дистониянинг ўтириш шакли - 10 фоиз.

2-гурух. Энг гуллаган ёшлил чоғида. Иккичин гурухга 40-45 ёшлардаги эркакларнинг энг куч-кувватга тўлган, гуллаган даври, деб баҳоланадиган ўшдаги эркаклар киради. Аслида, 40 ёшга бориб деярли барча эркакларда жинсий майнлинг бир қадар сусайиши куатилади. Бундан ташки, айнан шу ўшда аксарият оиласларда "оилавий кризис", деб аталадиган - эр ва хотиннинг бир-бирига қизиқиши ва интилиши

сўнадиган давр бошланади. 40-45 ёшларда аксарият эркаклар боши билан ишга шўнгиги кетишиларини ҳам унутмаслик керак. Яъни, турил руҳий-хиссий муаммоларга гиподинамия, атеросклероз каби касалликлар ҳам кўшилиди. Мутахассислар сўнгги йилларда атеросклероз "яшираб" бораётганини таъкидлашмоқда: 30 ёшгача бўлган йигитларнинг 15 фоизга яқинида қон-томир тизимида муаммолар куатилмоқда. Ёш-ёш йигитларнинг инфарктга учраши ҳеч кимни таажублантиришади. Аслида юрак ва қон-томир тизимида муаммолар юзага келса, организм буни дарров сезидиради. Буни жинсий ҳайдатлиги омадсизликлардан ҳам билол ислашади. Шу боис агар айни қирчилама ўшингизда сизда жинсий муаммолар туғилиб қолса,

мумкин", деб ўйлашади. Ваҳолнанки, инфарктдан кейин ойига бир марта ёки ундан кам жинсий алоқада бўлиб турадиган 50-55 ёшли эркакларнинг 70 фоизида дард қайталаша кузатиларкан. Аксинча, касалхонадан чиққач, фаол жинсий ҳайдатлиги тезроқ тузаладилар.

Ёшидан қатъый назар эркаклардан аденона ва простатитнинг пайдо бўлишига кам ҳаракатлилик ҳам сабаб бўлади. Кўпроқ тоза ҳаводар саир қилиш, меъёрида кўйша тоблиниш, ҳафтасига камида иккى марта бассейнга қатнаш, умуман мунтазам сувда сузиш машқларини бажариб туриш ёшидан қатъый назар барча эркаклар учун ниҳоятда фойдали.

ҲАҚИҚИЙ ЭРКАК ҚАРИМАЙДИ

Она табиат эркакларни аёлларга қарандага кўпроқ сийлаган дейиш мумкин. Уларга нисбатан ишлатиладиган "кучли жинс вакиллари" деган атамага кўшимча тарзда айтиш мумкини, эркаклар аёлларга нисбатан кечрок қариди, соглом эркада хатто 70 ёшларда ҳам майландаражада жинсий майл ва фарзанд кўриш имконияти мавжуд бўлади. "Унда юкорида санаб ўтилган ҳолатлар-чи?" - деган савол туғилиши табиий. Сўнгги вақтларда мутахассислар эркакларнинг жинсий майларни олди, ҳам жинсий томондан одатдаги

стостерон миқдорини текширинг.

2. Агар тестостерон мөъёнининг камлиги тасдиқланса, албатта андролог ёки уролог тавсиялари билан муолажа олинг.

3. Асабийлашадиган, жizzаки бўлиб қолганингизни сессанзиз, кешикирмай шифокорга учрашинг.

4. Жинсий алоқаларнинг сони одатдагидан камайб кетса, ўз билганингизна муолажа олишга, доринхоналарда сотиладиган жинсий қувватни оширадиган воситаларни қабул қилишга шошилмагн.

Олдин шифокор билан маслаҳатлашишинг.

ДАРМОН тайёрлади.

ХАЛҚОНА ТАБОБАТ УСУЛЛАРИ:

* 2 ош кошиқ кирғиздан чикарилган сабзи устига 1 стакан қайноқ сут кўшиб, 10 дакиқа паст оловда қайнатилади. Арапашма кунига 3 маҳал 100 граммдан истеъмол қилинади.

* Кўрда ёки духовкада пўсти билан пиширилган картошкадан кўпроқ ейишлар керак.

* 1 ош кошиқ пиёз бўтқаси устига 1 стакан қайноқ сут кўйиб бурда 15 дакиқа тутиб турлиди. Хона ҳароратида совути овқатдан олдин, кунига 2-3 маҳал 0,5 стакандан ичилади.

* Кўрхон (базилика) эркаклар учун куч-куват манбаидир. Уни таомларга аралаштириб истеъмол қилиш лозим.

* Бир стакан ёнғоқ магизи 1 стакан эчки сути билан кўшиб уч-тўрт марта ичиш лозим.

* Мўмиёни асал, тухум сариги ёки шифобаш гўёхлар шарбати билан кўшиб ичиш лозим

* 0,5 грамм мумиёни 250 грамм сабзи шарбатига кўшиб ичиш лозим. Бу

муаммони бартараф этинг

ўйланни ўтирмай тўлиқ шифокор текширивидан ўтишиша шошилинг. Шифокорлар бўшдаги эркакларга кўпроқ панд берадиган уч гурух касалликларни ажратиб кўрсатишади. Мана улар:

1. Юрак, қон-томир касалликлари. Жинсий азо кўпдан-кўп майда қон томирларни билан кўланганини инобатга олсан, юракнинг қон ҳайдашдаги сустлиги, кон томирларни ёки қоплаши табиики, тўшакда "акс-садо" беради.

2. Қандли диабет ва бошқа эндокрин касалликлар. Қондаги қанд миқдори 7 дан 5 ммол/л.га камайиши эрекцияни 30 фоизга ошириши ибслотланган.

3. Семизлик билан боғлик касалликлар.

3-гурух. 50 ёшдан катталаар.

Кўпчилик бу даврга келиб жинсий ҳайдатлиги кизиқининг сўниниши табий ҳол, деб билади. Аслида эса бундай эмас! Аксинча, жинсий ҳайдатлиши тайишилар зарарли ҳам бўлиши мумкин. Тўғри, бу борада ўшилдагидек куч-куват куатилмайди, аммо жинсий майл мутлако сўнган бўлса, билингки, бирорта жиддий касалликнинг оқибати бўлиши мумкин.

Масалан, юрак, қон-томир тизимидағи жиддий муаммолар, қандли диабет, аденома кабилар. Шунинг учун вақтивакти билан андролог кўригидан туттириш зарар қилмайди.

Маълум бўлишича, 50 ёшдан ошган эркакларнинг ҳар 10 тадан 7 тасида аденона куатилади. Яъни сийдик чиқарашда узилишар ёки сийдик ушлолмаслик холати юз беради. Агар касалликка вактида эътибор берилмаса, оқибати кўнгилсиз бўлиши аниқ.

Колаверса, 50 ёшга бориб қандли диабет билан оғриган эркакларда ҳам жинсий майнлинг кескин сусайишини кўриш мумкин. Бунинг сабаби оддий: жинсий азлонин қон билан таъминлаб турдиган майдонимирлар фолиолиги издан чиқади. Кўркув ҳам бу ўшдаги эркакларнинг "душмани" хисобланади. Айнанча, инфарктни бошидан кечирган эркаклар "фаол жинсий ҳайдат юракка зўрикшади" бериши

дан эрта қаришларининг сабаби сифатида кам ҳаракатлилик, спиртли ичимликлар, тамаки маҳсулотларидан ҳам олдинги ўринга тестостерон гармони етишмовчилигини кўйишмоқда.

Тестостерон эркаклардаги асосий жинсий гармон бўлиб, жинсий аъзолар фолиатини мөърлаштириб, тартибига солиб туради. У кимёвий таркибига кўра анаболик стероид бўлиб, танадаги ортиқа ёғларни єритиш, мушқлар ҳажм ва вазнини бир меъёрда ушлаб туришга ёрдам беради. Танада тестостерон ишлаб чиқариши балоғат даври билан бошланади ва 25-30 ёшли эркакларда ўзининг энг юкори нуктасига етади. Шундан сўнг эса соглом эркаклардан тестостерон миқдори йилига ўтравча 1-2 фоизга камайиб боради. 80 ёшга бориб, 25 ёшдағи даражасининг 40 фоизи қолади.

Артериал қон босимининг дўйимий юкори бўлиши, юракнинг ишемик касалликлари, қандли диабет, мунтазам равишда турли кучли дорилар ичиб юриш организмда тестостерон миқдорининг сезилилари камайишига олиб келади. Тестостерон миқдорининг жуда эрта қаришга сабаб бўлади.

Организмда тестостерон гармони

камайб кеттирилганда ҳомила пайдо бўлиши ёрдам беради.

* Дўлананинг янги узилган мевалири, мурабабси ва дамламаси фойдалади. Дўлананинг 100 грамм куритилган гуллари устига 1 литр арок кўйиб, коронги жоҳда 10 кун сакланади. Сузиб олинг, кунига 3 маҳал овқатдан 30 дакиқа олдин 20-30 томчидан суб билан кўшиб ичилади.

* 1,5 қошиқ янги ёки куритилган далачай (зверобой) гиёҳи устига 1 стакан қайноқ суб кўйилади. Совугач, сузиб олиб, овқатлангач 30 дакиқадан сўнг кунига 4 маҳал 0,5 стакандан ичилади.

* 100 грамм куритиб майдаланган поз-панжа (лапчатка) гиёҳи устига 0,5 литр арок кўйиб, 2 хафта коронги жоҳда сакланади. Тайёр бўлган кунига 25-30 томчидан 30-40 кун давомида сувга кўшиб ичилади.

* 1 чой қошиқ эрмон (полынь) ўтируги устига 1 стакан қайноқ суб кўйиб эрталағбча тиндириб кўйилади. Сузиб олиб, овқатдан олдин кунига 3 маҳал 0,3 стакандан ичиши фойда беради.

* 5 ош қошиқ куритилган қичитки ўтируги устига 0,5 литр узум виноси кўйиляч, 5 дакиқа қайнатилади. Ўйқудан олдин 50 мл. дан ичилади.

* 5 ош қошиқ эрмон уруги устига 0,5 литр арок кўйиб 21 кун вақти-вақти билан силкитган ҳолда сакланади. Сузиб олгач, кунига овқатдан 20 дакиқа олдин 1 ош қошиқдан 3-4 маҳал ичилади.

* 5 ош қошиқдан ялтиз, беда гули, далачай ва қичитки ўтируги устига 1 литр қайноқ суб кўйилади. 20 дакиқа дамлаб кўйилади. Сузиб олгач кунига 1 стакандан ичилади.

* 2 ош қошиқдан тиронокул (календула), 4 ош қошиқ бўзноч (бессмертник), 6 ош қошиқ далачай, 5 ош қошиқ валериана гиёҳлари аралаштирилади. Сүнг 1 ош қошиқ устига 1 стакан қайноқ суб кўйилиб, кунига 3 маҳал 3 ош қошиқдан ичилади.

ҲАМИДА тайёрлади.

ЁНГОК - ШИФОБАХШ

Ёнгоқ дарахтининг бекиёс фойдали, шифобаҳш хусусиятлари ҳалқ табобатида жуда қадрланади. Унинг сереф, тўйимли магизи йилнинг ҳамма фаслида ҳам ўзининг шифобаҳш хусусиятини йўқотмайди. Ёнгоқнинг нафақат магзи балки, унинг ям-яшил барглари ва сутли гўралари ҳам бекиёс фойдалидир. Барглари ва гўралари май ойида йигиб олиниб, турли дори-дармонлар, малҳамлар тайёрланади. Бу ажойиб дарахтдан ҳалқ табобатида қандай фойдаланиш мумкинлигини қўйидағи саҳифамиз орқали танишасиз.

ЁНГОКЛИ ДОРИХОНА

Бу азим дарахтдаги барча шифобаҳш хусусиятлар инсонни даволайди. Ёнгоқнинг етилган мағзиди инсон танаси учун зарур бўлган барча зарур моддалар, шунингдек, кумуш ва олтин ҳам мавжуд. Барглари ва гўраларининг таркибида фланонидлар, дубиг моддалар, алкаоидлар, В.Е дармондорилари, аскорбин ва кофеин кислоталари, каротин ва эфир мойлари бор. Шунинг учун баргларидан тайёрланган дори-дармонлар шамоллашни даволайди, яраларни тузиши, битириш ва микробларни йўқотиш хусусиятига эга. Улар овқатни ҳазм қилиш ва модда алмашинувини яхшилаб, қондаги қанд микдорини меъёrlаштиради, иштаҳани очади, кон айланиш тизимидағи тикинларни очади. Эътибор билан даволанганда хотира сусайиши, ич кетиш, ҳайз кўришнинг бузилишини, гастроэнтитечни тезда тузаради.

ЁНГОҚЛАР БИЛАН УҚАЛАШ...

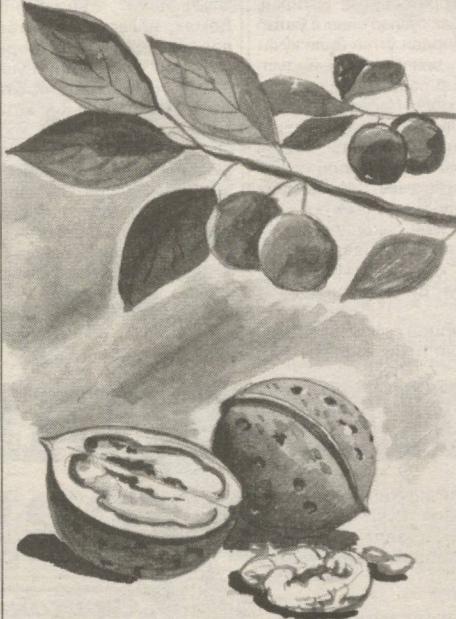
Шарқ мамлакатларида руҳий ҳасталикларни оддий ёнгоқлар билан ҳам даволашган. Бунинг учун уч-тўртта ёнгоқ доналар кафта қўйлади. Сўнг иккни қафт ўртасига қўйлиб, бармоқ учлари билан айлантирилади. Бу машгулот толиқинни колдириб, асабларни тинчлантиради. Чекувларда ушбу машгулотдан сўнг чекишини ташлаш истаги пайдо бўлади.

ҲАЛҚОНА ДАВОЛАШ УСУЛЛАРИ:

* Кекса ёшли аёлларда учрайдиган жинсин ҳасталик окчилик моддалар келишини даволаш учун ёнгоқнинг фўрасидан дамлама тайёрланади. 100 грамм ёнгоқ фўраси устига 1 литр қайнок сув қўйлиб, эрталабгача дамлаб қўйлади. Бундай дамламани соvuк сув билан тайёрласа ҳам бўлади. 200 грамм фўра устига 1 литр сув қўйлиб, эрталабгача туриши керак. Ушбу дамламалардан 1 стакан олиниб, бир кунда иккни марта хукна қилинади. Кечкурун эса пахтани ботириб оғрикли аъзога қўйлади. Эрталаб эса пахта бўлаги олингач, албатта сарие суртилиши керак.

* Сил касаллиги, юрак мушаклари шамоллашида ёнгоқ магизи жуда фойдали. Бунинг учун 1 стакан магизи асал билан кунига 2 маҳал ейилади.

* Ошқозон кислотаси ошиб кетганда ёнгоқ магизини кунига 3 маҳал овқатдан

сўнг ейилса ҳасталик ўтиб кетади. Бирок, ёнгоқни ҳеч қачон оч коринга еб бўлади.

* Ёнгоқ магизи ўртасидаги пардаларни ҳам шифобаҳш хисобланади, ошқозон ва ўн иккни бармокли ичаклар ярасини даволашда кўп фойдаланилади. Бу аралашма қўйидагича тайёрланади:

- 200 грамм ёнгоқ гўралари

устига 1 литр вино ёки спирт қўйлиб, 21 кун иссиқ жойда сақланади. Аралашма тайёр бўлгач, кунига уч маҳал ичилади.

* Агар овқат ҳазм қилиш, бўйрак ва жигарингиз билан боғлиқ муаммоларингиз бўлса, қуидаги аралашмадан ичсангиз тузаласиз. Ҳом ёнгоқ гўраларини 1 литрли банкага солиб, қалин қилиб шакар сепинг. Устини беркитиб, 4 хафта кўёшли жойга қўйинг. Сузиб олгач, ҳар куни 1 ош қошидан ичинг.

* Сийгоклиники (энзум) даволаш учун ёнгоқ магизини чўгда пишириб талқон қилиб янчилади-да, ҳар куни кечку-

кават буқланган докада сузиб олиб бўғда 30 дакиқа тутиб турасиз. Қайнок аралашмага 20 грамм мум қўшиласиз. Сугуғач кўкракка қўйлиб, устидан чит мато билан боғланади.

* Сут безлари шишида (опухол) ёнгоқ, олтингуругт ва асални 1:1:1 микдорида аралаштириб болгамага қилинса шишини қайтаради.

* Қўёшда тери тез ва бир текисда қорайши учун кунига 2 маҳал ёнгоқ ёғидан сурин тавсия этилади:

* Ҳуснбузларни кетказиши учун: Ёнгоқ барги ва спирти (1:10) микдорида аралаштиринг. Сўнг 1 ош қошиги 100 мл. сув билан қўшилади. Бу аралашмага каттарпок дока бўлгай ботирилиб юзга қўйлади. Докани ҳар 20 дакиқада алмаштириб турилади. Бу муолажа бир ой давомида бажарилади.

* Ёнгоқ магизидан тайёрланган никоб ёрилган юз терисини тузишиб, шамоллашини йўқотади. Баргларининг дамламасидан тери тошмалари (диатез) ва бош терисини даволашда фойдаланилади.

Ёнгоқ фўраси ёки пўстининг кайнатмаси билан сочларни каштан рангига бўяша мумкин.

Куруқ бош терисига ёнгоқ ёғи сурисла юшшатади. Оёқ ва

қўллар терлашини ёнгоқ баргларидан тайёрланган ванна ёрдамида даволаш мумкин.

* Танадаги оқ доғларни йўқотиш учун ёнгоқнинг яшил гўралари ва спирт (1:10) микдорида аралаштирилиб сурилади.

* Ёнгоқнинг чўгда кўйдирилган пўстини кулдек туиб эски яраларга кўйисла тез тузатади.

* Майиз, туршак, кора олхури ва ёнгоқ магизи тенг микдорда олиниб майдалангач, 1 кило аралашмага 1 дона лимон (пўстини билан) ва 300 грамм асал қўшилади. Бу шифоли аралашмадан ҳар куни эрталаб оч коринга 1 ош қошидан ейилса ҳар қандай юрак ҳасталиклини даволайди.

* Гипертонияядо: 100 грамм ёнгоқ магизи майдаланиб 0,5 грамм асал билан аралаштирилади. Кунига 3 маҳал 1/2 ош қошидан ейилади.

* Эзлемани даволашда мана бундай малҳам тайёрланади. 15

рун ётишдан олдин сувга қўшиб ичилади.

* Агар эмизикил оналар ёнгоқдан кўпроқ истеъмол килишса сутини кўлпайтиради.

* Куйидагича боғлама тайёрлаб фойдалансангиз болани кўкракдан осонгина ажратасиз.

5 ош қошик кулмок гудчалари (шишек хмеля) ва 5 ош қошик ёнгоқ барги устига 1 литр қайнок сув кўйиб, 2 соат дамлаб қўшилади. Бу шифоли аралашмадан ҳар куни эрталаб оч коринга 1 ош қошидан ейилса ҳар қандай юрак ҳасталиклини даволайди.

* Маститда - 20 грамм майдаланган ёнгоқ барглари устинди идишига солиниб, устига 100 мл. ўсимлик ёғи кўйилади.

Бир ҳафтадан сўнг паст оловда 5 дакиқа қайнатиб олиниади. Тўрт

грамм ёнгоқ барги устига 100 мл. ўсимлик ёғи кўйилади. Сўнг 3 соат буғда қайнатиб, сизиб олиниади да астасекин мум қўшиб тегрига сурилади.

* Эзлемани даволашда мана бундай малҳам тайёрланади. 15

грамм ёнгоқ барги устига 100 мл. ўсимлик ёғи кўйилади. Сўнг 3 соат буғда қайнатиб, сизиб олиниади да астасекин мум қўшиб тегрига сурилади.

Бу вактда кўкрак совулланган чит мато билан ўрлади. Мана шундай боғламани тўрт кун давомида тез-тез алмаштирилган холда қилинади.

КЕРОСИНЛИ МАЛҲАМ

200 грамм ёнгоқ фўраси устига тозаланган керосин куйиб 21 кун сақланса, ажойиб шифобаҳш малҳам тайёр бўлади.

Бу керосинли малҳам билан операция ёрдам бермайдиган шишларни даволаш мумкин. Бирок авиацияда ишлатиладиган керосиндан бу мақсадда фойдаланиб бўлмайди. Чунки авиация керосинида заҳарли кўшимчалар бор.

Ушбу аралашма зарарли

тиндирлигач кунига 3 маҳал 1 ош қошиқдан ичилади.

* Ёнгоқ ҳомиладор ва ёш бо-лалар учун жуда фойдали. Таркибида микрозлементлари бўлгани учун ҳомила ва ёш болалар ривожланишига яхши ёрдам беради.

* Камқонлик ва тинка кури-ганди мана билан аралашмадан кўпроқ ейиш тавсия этилади: 300 грамм ёнгоқ магизи, 100 грамм саримсоқли, 50 грамм тўйилган укроп ва 1 кило асал қўшилиб, яхшила баралаштирилади. 3 кун сақла: ҳар куни 3 маҳал, 1 ош қошиқдан овқатдан сўнг ейилади.

КОН ҚУЮЛМАСЛИГИ УЧУН

Ёнгоқ ва ёнгоқдан тайёрланган ҳар қандай дамламалар қонни қуюлаштириди. Бу аралашмагарни бирорта шифобаҳш гиёхлар билан аралаштирилади. 3 кун сақла: ҳар куни 3 маҳал, 1 ош қошиқдан овқатдан сўнг ейилади.

Жигар ҳасталигига қоқигул илдизи (корни одуванчика), тирнокгул (календула) каби гиёхлардан аралаштирилиб дамлама тайёрланади.

• Йирингли ҳуснбузларни йўқотишда 1 ош қошиқдан куритилган ёнгоқ барги, карни-қизилдириб тозаланганда. Бу аралашмагарни бирорта шифобаҳш гиёхлардан аралаштирилиб дамлама тайёрланади.

• Йирингли ҳуснбузларни йўқотиш учун ёнгоқнинг ёғи кўйилади. Ёнгоқнинг чўгда кўйдирилган пўстини кулдек туиб эски яраларга кўйисла тез тузатади.

• Майиз, туршак, кора олхури ва ёнгоқ магизи тенг микдорда олиниб майдалангач, 1 кило аралашмага 1 дона лимон (пўстини билан) ва 300 грамм асал қўшилади. Бу шифоли аралашмадан ҳар куни эрталаб оч коринга 1 ош қошидан ейилса ҳар қандай юрак ҳасталиклини даволайди.

• Сил касалида учрайдиган тунги терлашини йўқотиш учун куйидаги аралашмага фойдали. Ёнгоқнинг 2 ош қошик барглари ёғи фўраси, киркбўғим (хвощ), 2 ош қошик маврас (шалфей), 1/2 ош қошик валериана илдизи аралаштирилади. 2 ош қошиги устига 1 литр қайнок сув кўйилади, эрталабгача дамлаб қўйилади. Бу дамламани кунига уч маҳал, 3 стакандан ичилади.

• Кўкрак шишиб, йирингли окса куйидагича дамлама тайёрлаб ичилса тез тузатади. 4 ош қошиқдан ёнгоқ фўраси ёғи барглари, маврас, кулмок гудчалари (шишек хмеля) олиниб устига 1 литр қайнок сув кўйилади. Сўнг 3 соат оловда 10 дакиқа тутилгади. Сузиб олгач банкага куйилади.

• Кафтларга тошган сувли тошмада аввал кўлларни хантал (горчица) кўшилган сувга тиқиб-тиқилади. Шундандан сўнг ювилмаган кўлларга ёнгоқли малҳамдан сурилади. Сувъюз бўлган ўрайсиз. Муларажи уйкуга ётишдан олдин бажариш керак.

Бу тошмаларни кетказиш учун сабзу тоқат ва бақт талаб килинади. Ушбу муларажаларни бажараётган вақтда ёнгоқ барглари ёғи фўрларидан тайёрланган дамламадан ҳам истеъмол килиш лозим.

ДИЛБАР ва ҲАМИДА тайёрланади.

207 Ёшим 50 да. Фарзандларидан кутулганман. Кўрниш им кўрмак. Кашиб врач-эндокринолог. Ишлайман. 50-60 ёшгача бўлган, маълумотли, жиддий, Тошкент шахрида уй-жойи бор, фарзандларидан кутулган, ёлғиз, дайдатли ва меҳрибон, тошкентлик эрек билан тақдирмени боллаш ниятидан.

Манзилим таҳририятда.

Мавжуда.

208 26 ёшдаман. Ажрашганман. Лекин фарзандим йўк. Хаётта жиддий қарайдиган, мустақил фикрлайдиган, келишган аёлман. Тошкентликман. Ишлайман. 33 ёшгача бўлган уй-жойи, ажрашган ёки уйланимаган, ишлайдиган эрек билан танишиб, оила курмокчиман.

Манзилим таҳририятда.

Севара

209 Асли тошкентликмиз. 23 ёши қайниснглим бор. Турмушга чиқмаган. Кўзлари яхи кўрмайди. Лекин бир-биридан бежирик кийимлар, буюмлар тўкий олади. Жуда меҳрибон. Хаётда қайниснглимга ўшаган ожиз ёки ногирон инсонлардаги ҳам бор-ку. Улар ҳам ўз жуфтларини топиб оила куришни орзу киладилар. Эҳтимол шундайлар газета орқали қайниснглим билан топишиб баҳтили бўлиб кетишар?

Манзилим таҳририятда.

Султона

210 Ёшим 66 да. Бухоро шахрида яшайман. Нафқадаман. Аёлним вафот этган. Ҳозир ўғлим билан яшайман. 50 ёшгача бўлган буҳоролик, ёлғиз ёки фарзандларидан кутулган, меҳрибон, озода ва орасга аёл бўлса оила куриб, хурматни жойига кўйиб яшаган бўлардим.

Манзилим таҳририятда.

Афзод ота

211 Ёшим 49 да. Тошкент вилоятида яшайман. Маълумотим олий. Ишлайман. Жиддий сабаб билан ахрашганиман. 60 ёшгача бўлган, уй-жойи, каబ-корли, ишлайдиган, меҳру оқибатли, оиласи қадрлайдиган эрек билан (Тошкент вилаетидан) бўлган эрек билан танишиб, оила курмокчиман. Шундайлар бўлса манзилим таҳририятда.

Гулнос

212 29 ёшли қайниснглим бор. У кайнона ва қайнотам билан яшайди. Турмушга чиқмаган, ақлли-хуши киз. Олий маълумотли. Ишлайди. 33-35 ёшлардаги олий маълумотли, оиласи таъминлай оладиган, уй-жойи, ажрашган бўлса ҳам фарзандсиз эркакка узатмоқчимиз.

Манзилим таҳририятда.

Келинойиси Зухра

БАСИРА тайёрлади. Тел: 133-04-50

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамгармаси ва «Софлом авлод учун» Халқаро жамгармаси

Фойдаланилмаган кўлёэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашириёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чот этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йд. Босиша топшириш вақти - 20.00. Босиша топширилди - 20.00.

E-mail: oilaajamiat@rambler.ru
oilaajamiat@mail.ru

(Давоми. Боши ўтган сонда)
БИНАФША

Февралнинг охирлари эди. Иккича учундан бери ёхво исеб, корлар эриб, ер очилиб қолуди. Бугун эрталаб ташқарига чиксан, шунака кора совукчи! Изирин. Ер музлаган. Кўлмак сувлар ойнага ўшаб котиб қолибди. Бирдан ўтган йили кучат қилиб ўтқазганим - бинафшага кўзим тушди. Шундай кескир совукдам шамомда тираб очилиб турибди. Нафармон бўлиб, нозик бўлиб, нозли бўлиб, хушбўй тарашиб. Уни узиб олгим келмади. Қайси журъат билан юламан? Қархатон совукнинг кучи хамма (бакувват) нарсаларни музлатишга етиби-ю, шу нозик гулга етмабди. Гўзаллик, хәй, бардош тимсоли баҳор элчини энгашиб тавоб қилиб, уни ердан узмай хидладим. Исини! Шу хушбўй исни бутун дунёга улашиб чикким келди.

Бинафша! Нафармон гулларининг шончалари таҳририятда.

Манзилим таҳририятда.

Мавжуда.

мусаффо, шундай покки улар! Музламабсан, аёзинг кучи етмабди сенга. Поклики, гўзалликни ким йўқча чиқара олибдики, аёз йўқча чиқара олсин!

* * *

Биз бинафшани баҳор элчиси хисоблаб, фақат эрта баҳордагина очилади, деймиз. Үндай эмас экан. Мен бинафшаларимни кўш тикка тушдиган жойда ўтиридим. Уни ёзми, кузми ўз вактида сугорицдан эринмадим. Мана бугун кузнинг бошлари. Сентябр ойи. Эрталаб ҳавас билан мазза қилиб бир тўп бинафша гулини териб олиб, ўзига мос чиройли сувли идишга солиб кўйдим. Албатта, аввало уни тўйиб-тўйиб хидладим. Худди у: «Сен мени парвариш килдинг, меҳр бердинг, менинг ҳам ўсиб-униб, топган тутганим, гулим ҳам, исим ҳам, жоним ҳам сенга садака!»-дегандай бўлди. Яна меҳр ҳақида ўйлаб колдим. Сен энг исисик, энг ёқимли, энг киммава ва энг арzon неъматсан, Меҳр! Бошинг тошдан, жонинг тошдан бўлсиз, Меҳр!

* * *

Неварамнинг баданига тошма тошиб кетди. Болам беҳоранинг ҳамма жойи кичишганидан ўзини-ўзи юмдалаб ташлади. Рахимнел келганидан жоним қолмади. Врачни олиб бордим. Аллергияга қарши дори ёзиб берди. Дорини исча тошма йўқолади. Вақт ўтиши билан яна шу ахвол. Кишловимизда ўлмас холимас бор. Ўлмасин-да, шу ўлмас хола. Шу кишига неварамни олиб бордим. Кўрди-ю:

- Гулафшан чиқибди, хов ана, ариқнинг бўйидан гулафшанин барғарини териб кел-да, қайнат. Сувини жиллигина (илиқ-қина демокчи) қилиб чўмилтириб оли, шу қайнатманганд болага ичазиб-инказиб жубар. Лекин мен айтимма, шуну ки! Эшитдинга?! - деди.

- Жоним билан, бўлти хола, - дедим-у, уйга шоҳдим. Худди шундай қилдим. Иккича учун чида боланинг баданида жеч нарса қолмади. Шундай ёнгил тортдимки! Беихтиёр азиз ва мұхтарама Саид Зунуновнинг:

Жаҳон менинг бағримдами,
Ё мен жаҳон бағрида? - деган сатр-

Газетамиз саҳифаларида мазкур рамз билан белгилан
дан маколалар Ўзбекистон мустақил босма оммавий аҳборот
асоситалари ва ахборот агентликларни кўллаш-куватлаш ва
ривожлантириш жамоат фонди гранти доирасида тайёрланди.

ларини қайта-қайта тақорладим. Ҳақиқатан ҳам неварамнинг соглиги менга тенг ўй ўахтади. Бу куончага ким ва нима сабаб? Ўйлаб қолдим. Ўлмас хола бу дарднинг номини нега «Гулафшан», яъни бинафшада деди? Демак, илгари халқ табобатида бир дардга қайси гиёҳ дори бўлса, шу касалликнинг номини ўша ўтнинг оти билан уларнинг тагини юмшатварерди. Энам кетмочасини ҳар кўттарганида кетмочаси кўйшда яқриб кетарди. Мен ҳам экан нарсаларимни парвариш килиш учун кетмочаси сотиг олиб кўймаланиб юраман, жуда истайман кетмочасининг ярқиравини. Биронтаси ярқиравайди. Еки энамдай ерга кетмон ўришни билмаганимданди?

Энам ерда ишлашни ҳам яхи кўрарди. Ўғиллари, набиралари ерни ағдариб, жўйк олиб берса будди, ҳандалад, куонч-тарвуз, сабзи-пинези ўзи экверарди. Ковун-тарвузлар иккича кулок бўлиб ўсиб чидими, кетмочаси билан уларнинг тагини юмшатварерди. Энам кетмочасини ҳар кўттарганида кетмочаси кўйшда яқриб кетарди. Мен ҳам экан нарсаларимни парвариш килиш учун кетмочаси сотиг олиб кўймаланиб юраман, жуда истайман кетмочасининг ярқиравини. Биронтаси ярқиравайди. Еки энамдай ерга кетмон ўришни билмаганимданди?

Энам томорканинг энг чеккаларига, уватларга гулхайри экарди. Гулхайри одам бўйи ўсиб, яна ён-верига қараб кўпайишиб кетаверади,

ГУЛЛАРДАН РУҲИЙ ҚУВВАТ ОЛИНГ!

Онахоним табиат

шунинг учун бу гулни ҳовлидан узокроққа экканларинг маъкул, дерди. Энамнинг гулхайрилари ҳар хил рангла очиларди.

Энамнинг турмуш ўрготи - Нодир катта отам, яни бобом ўттис ўшдан ошганларида ёғоч ўймакорлиги бўйича катта уста бўлган эканлар. Ўзи ўйиб гул соглан баланд устунларни ишлатиб, ўзларига ўй, айон ва икки каватли шийон курган эканлар. Катта майдонли ерлари бўлиб, ундан чиккан хосилни шу ерда ишлаганлар билан бўлиб ер эканлар. Мол ва кўйларининг ортиқасини ноҷор яшайдиган кишиларга бериб, сигирларни бўк, согиб бола-чаканг билан еб ичавер, - деб эканлар.

Кунларнинг бирда шу кишлоқлик бир киши: «Нодир ака сизини мажлисга чакиришатипти», - деб келган. Мажлиса кетган бобом яна кайтиб келмаган эканлар. Кейин билишса, бобомни сен бойсан, Совет даврида бойларга ўрин йўк, - деб кулоқ қилиб юборган эканлар. Бобомнинг ўш болалари, ўттис ўшга ётган, ётмаган Икромой энамнинг кўзи олдида шаптак ва чарм костом кийган кишилар келиб бобомнинг ўз кўллари билан, ҳавас билан курган ўйларини шу кишлоқлик ийгитларни кўркитиб уларга буздирган эканлар. Онам - Хикматий аянини айтишича:

- Эс, эс биламан, кичкина қизча эдим. Узун, бакувват арқонинг бир учини отам ўрнагатан устунларга маҳкамлаб боягладилар, бир учини эса отамнинг отлари бўйига боягладилар, отларимиз куч билан аччик қамчилаганларида отлар каттиқ қишина қочишига интилганда устунларимиз бирин-кетин йиқила бошлади. Холимиз четидаги битагина хужрамиз қолди, холос. Отамизни соғинанимиз, ундан батамон айриганимиз етмагандай, яшаб турган жойимизни ҳам хонавайрон қилишиди. Ўшанди ҳам биз томоркамиз четларига гулхайри экисини кандо қилмадик. Йилаб-йиглаб бўлса ҳам эканмиз, чунки отам шу гулларни яхи кўрарди.

(Давоми бор)
Сайёра БЕКМИРЗАЕВА

ГУЛХАЙРИ

Онамнинг онаси - Икромой энам ҳамма вақт оппоқ кийинарди. Жудаям меҳрибон, хушсурат эди. Оппок кийинани учунини, энамни оппоқ гуллайдиган гулхайрига ўшшатардим. Кишлоқда энамни «Икромой хола - одамнинг жонидай аёлда», деб яхи кўришарди. Гулхайрининг ҳамма гуллари - пастидан баландигача чор атрофга бир хил тарзда очилиб гуллаб яшнайди. Энамнинг барчага бирдай хушумомалада бўлганилгини гулхайрини ана шу хислатига ўшшатам. Энам ҳам чевар эди, ҳам чизмакаш эди. Кечалири қамишни йўниб, ундан қалам ясадарди. Ундан суюқ коришма тайёрлаб, шу коришма билан гул чизарди. Оқшомла-ри шам ёки чироқ ёргути катта-катта кашта, зардеров, ёстиқ ва ойнахалта

ХОММИЙ: «Матбуот тарқатувчи»
акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0169-ракам билан 11.01.07да рўйхатга олинган.

Бюору - Г - 432. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.

Адади - 13423

Саҳифалочи - Ш. БАРОКОВ

Рассом - Н. ХОЛМУРОДОВ

Навбатчи - Б. САЙДАЛИЕВА

Мусахих - С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91

Кабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20

Бош муҳаррир ўринбосари: 134-25-46

Оила, табриклар, эълонлар: 133-04-50

Бўлимлар: 133-04-35, 134-25-46

Бухгалтерия: 132-07-41

Web-site: oilaajamiat.uz

Газета таҳририят компютер базасида терили ва саҳифаланди.